

ALMANACH

**V. ROČNÍKU LITERÁRNÍ SOUPEŽE
KRAJSKÉ KNIHOVNY KARLOVY VARY 2011**

ISBN 978-80-904631-1-0

ALMANACH

V. ROČNÍKU LITERÁRNÍ SOUPEŽE KRAJSKÉ KNIHOVNY KARLOVY VARY 2011

MOŽTO

„Tak jsem se rozhodl pro cestu na Sibiř. Ale člověk, který se na takovou cestu vydává, by si měl dát svůj osobní život do pořádku, aby jeho putování za poznáním temných stránek světa nebylo jen maskovaným útekem před prostými, dobře známými, ale naprosto nezvládnutými skutečnostmi.“

(Martin Ryšavý "Cesty na Sibiř")

ÚVODNÍ SLOVO

Pouze přesvědčení, že většina čtenářů tohoto sborníku úvodní slovo číst nebude, mne uklidňuje. Literatuře se věnuji výhradně jako čtenář, tvůrčí ambice jsem neměla ani v letech dospívání, kdy se o psaní pokouší snad nejvíce lidí. Právě proto, že nejsem literát a píše úvodní slovo ke sborníku už popáté, cítím pochopitelný ostych. Opakovat se nechci a vtipně neotřelé nápady se jaksí nedostavují.

A tak zkusím připomenout několik obecně známých skutečností.

Soutěžení a soutěživost jsou typickou lidskou vlastností. Touha po tom být první, být nejlepší nebo alespoň čestně obstát stojí u zrodu mnoha mimořádných výkonů a výsledků. Je to však také příležitost pro více či méně objektivní posouzení schopností, dovedností a možností každého ze zúčastněných. Je to také možnost jak na sebe upozornit, jak se prosadit.

Soutěžit je možné téměř ve všem. Ve sportu vznikl a funguje propracovaný systém soutěží, poskytujících obživu početným skupinám soutěžících z profese, ale i zábavu mnohonásobně početnějším okruhu fanoušků. Nad řadou disciplin, ve kterých je možné soutěžit, zůstává někdy rozum stát. Dosažené výsledky mají mnohdy smysl pouze pro samotné soutěžící. Jiné, ke kterým patří i soutěže v oblasti umělecké tvorby či interpretace, většinou usilují o vytvoření něčeho, co osloví širší veřejnost. Autor chce být, jak píše František Halas ve sbírce A co „čten a trochu pochválen“.

Umělecké soutěže své účastníky, na rozdíl od sportu, neživí. Samy o sobě neposkytují zábavu a potěšení velkému počtu diváků, posluchačů či čtenářů. Tvůrci soutěží svými výtvary a výkony především, v nikým nevypsané soutěži, o přízeň veřejnosti. Účast ve vyhlášených uměleckých soutěžích je jen předpokladem nebo nepřímým důsledkem účasti právě v té permanentní, nevyhlášené soutěži. A tak přeji oceněným v naší literární soutěži úspěch i v ní.

ředitelka Krajské knihovny Karlovy Vary
Eva Žáková

PATRON SOUTĚŽE

Veškerá umělecká soutěžení jsou samozřejmě trochu pitomá, protože srovnávají nesrovnatelné. Ale když se sám uměleckých soutěží účastním, vždycky mě ten nepřipadný sportovní duch, který tam vládne, úplně pohltí. Ať už jsem účastník nebo jen součást obecenstva, vždycky se k vlastnímu údivu přistihnu, jak se třesu na výrok poroty, jak fandím a nervózně poposedám. A teprve v případě, kdy jsem delegován do role porotce, na mě dolehne opravdová hrůza z toho, že mám rozhodovat nerozhodnutelné, že mám s vážnou tváří poměřovat, zda jsou lepší jablka nebo hrušky: chutnější, živější, originálnější, výraznější, hlubší, virtuóznější, pravdivější...

Napadá mě k tomu historka z jedné tržnice v Krušných horách. Vietnamský obchodník tam předloni ohlásil policii falešnou bankovku, která se mu dostala do rukou. Policisté s pomocí přístroje ověřili, že bankovka je opravdu padělaná, ale připadalo jim, že bez přístroje by to s jistotou říct nemohli, natož aby jim bankovka přišla na první pohled podezřelá. Tak se ptali obchodníka, jak to, krucinál, mohl poznat. On se jen zaculil a řekl jim: „Pozívám a vizím, ne?“ (Vietnamci totiž někdy vyslovují české dé jako zet.)

Tu jistotu mu závidím, tu bohužel nemám. Ale nevdím, poradím si, jako porotce to přece musím nějak ustát a uhrát. Zaculit se taky umím, a když se mě po vyhlášení výsledků náhodou někdo zeptá, jak a podle čeho jsem rozhodl a jak jsem mohl, u všech všudy, dát tu cenu zrovna tomuhle a tamtomu ji upřít, veškeré pochybnosti zapřu a řeknu tu krásnou větu, jasnou jako facka:

„Pozívám a vizím, ne?“

Jestli chcete, vemte přístroj a ověřte si to.

(Martin Ryšavý)

Vyjádření poroty

Spousta let a balancování

Pět let. Tak dlouho už se scházíme nad stránkami povídek mladých i starších literárních průkopníků z celé naší země. To už je na literární soutěž docela úctyhodný věk, nemyslíte? Jistě, proti mnohým jiným je stále sotva kojencem, přesto si myslím, že své batolecí období bez větší úhony zvládla a již pevně stojí na nohou. Důkazem toho budiž i to, že jsme letos obdrželi rekordní počet prací, za což vám, milí soutěžící, jako vytížený porotce opravdu neděkuji. Jako vášnivý čtenář a praktikující autor, který ví, jak obtížné je najít si čas a jasně zformulovat čtenářsky atraktivní myšlenku, vám ovšem musím vyjádřit svůj hluboký obdiv. V čase, kdy se na nás kromě jiných globalizačních pohrom valí i totální digitalizace a proměna společnosti v pasivní příjemce, je nesmírně osvěžující, že naše soutěž s každým dalším ročníkem lépe dokazuje, že touha tvořit v lidech stále silně přetrvává.

Zároveň ale vnímám jakýsi hluboce smutný tón v tvorbě našich odvážlivců. Soubor deseti finalistů, který právě držíte v ruce, tento trend reflektuje jen okrajově, ale vězte, že v celkové sumě povídek se jich povážlivé množství věnovalo umírání a smrti, ve všech jejich podobách. Nejčastějším tématem pak bylo vyrovnávání se s vlastní smrtí, či smrtí někoho blízkého, způsobenou rakovinou. Tyhle povídky se naší soutěží vinou jako tenká červená nit od počátku, nicméně jejich množství nikdy nebylo tak enormní jako letos. Zdá se, že situace posledních let, kdy je nám každý druhý den oznámena nějaká nová krize, kdy už i největší optimisté věší hlavu a přiznávají, že generace, která nyní vstupuje do produktivního života, se bude mít už jenom hůř, že všechno tohle se velmi výrazně podepsalo na celospolečenské psychice a ty vnímavější (což píšící lidé v drtivé většině bývají) přimělo k melancholickému, bolestnému balancování a připravování se na nejhorší. A protože literatura funguje na bázi konkretizujícího zobrazení obecnějších, těžko postižitelných jevů, náhle se ve většině povídek umírá.

Nakonec ale nebude tak zle a život se, stejně jako některé povídky z našeho sborníku, dá vždycky uchopit jako absurdní hra. Nevím jak vy, drazí čtenáři, ale já se hodlám někdy upřímněji, jindy křivěji usmívat minimálně, dokud bude na světě dobrá literatura, která mu dodá barvy. A brzy bude zase jaro. Tak pište a já si vaše výtvořky zase za rok přečtu. A zkuste mi tam propašovat nějaké slunce, ať nemám po dočtení tak chmurné myšlenky.

David P. Stefanovič

Obsah

BEZ NÁZVU BEZ EMPATIE (IVETA NESNÍDALOVÁ)	9
CESTA NA ZÁPAD (PALI GRÜNFELD)	15
HEMATOM, SPISOVATEL A ŠŤASTNÝ KONEC (TOMÁŠ MURÁR)	19
HLEDÁNÍ POKLADU (PAVLA DOLEŽALOVÁ)	25
POKOJOVÁ SONÁTA (JANA DOLEŽALOVÁ)	29
ROZHOVOR (VÁCLAV HRNČÍŘ)	35
SKŘÍŇ (MARIE NOVOTNÁ)	39
ZPRÁVA O MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI (LIBUŠE ČERMÁKOVÁ)	45
SEN (LUKÁŠ HLADEČEK)	49
NA ÚRADĚ (JIŘÍ ŠERHÁK)	51

BEZ NÁZVU, BEZ EMPATIE

IVETA NESNÍDALOVÁ

Jmenuji se Iveta Nesnídalová. Okolnosti mě často nutí přemýšlet o tom, jestli má svět smysl. Jestli má smysl vykolejit ze zaběhnutých kolejí, které nám určilo mnoho generací před námi. Člověk by totiž tak rád vykolejil, až se zaběhne úplně do těch stejných ráfků, kterým se tak vyhýbal.

Smysly života nehledám, hledám životy smyslů. Mých i jiných. Hledám podstatu toho, jak jsme schopní život vnímat. Hledám, co nejde najít. Čtu Coelho a nehty si lakuju na červeno. Poslouchám bubny a přemýšlím, jestli se zítra stane něco, co všechny pracující zastaví, stojící rozpohybuje a mrtvé vzkřísí. Nestane. Nevadí. Třeba pozítří.

Toho dne, kdy se tvá máma zabila, kdy babička prodala dům plný vzpomínek. Toho dne, kdy se Radiohead rozpadli a do tvého pokoje střešním oknem napršelo. Toho dne, kdy Desigual zkrachoval, toho dne, kdy došlo u vás v lednici Apetito.

To nám všem došlo, že náš dealer radosti ze života neměl licenci. A po vyslovení této věty se sám zamýšlíš nad tím, kolik takových cliché za život ještě vyslovíš. Kolik jich vyslovíš a hůř, kolik jich prožiješ.

**

„Tati, ticho. Nechal jsem na gauči přespat Lucku. Ujel jí autobus.“

„Koho ses ptal?“

„Kdo byl vzhůru?“

„Odkdy je normální být v pět ráno vzhůru?“

„Od doby, kdy přestaly být moderní ponožky v sandálech“ odpověděla ti rozespalá Lucka zpod peřiny. Začal jsi mít obavy o vyžadovanou snídani nebo snad dokonce oběd, ale Lucka dodala, že hned vypadne, takže ses uklidnil a pomalu dopíjel ranní kávu. Ponožky v sandálech jsi sice nezažil, ale zažil jsi dobu, kdy holčičky byly matkami v patnácti a chlapečci otci v šestnácti. A tak teď vaříš kafe svým potencionálním snachám ve svých sotva pětatřiceti letech. Škoda, že ta tvoje bývalá patnáctiletá holčička nezůstala naivní holčičkou, rozhodla se svůj život žít a stala se z ní žena. Ten nový život začala tlustou čarou za porodem vašeho syna.

Toho dne, kdy spadla Eiffelovka, kdy jsi nakoupil jídlo, co zaplnilo celou lednici, kdy se v tvé koupelně objevil lak na vlasy i nehty. Toho dne, kdy to vypadalo, že Slunce zhasne a nakonec nezhaslo.

Ticho, vzbudíš Báru.“

„Tati, ale na gauči nikdo nespí.“

„Však ty vydáš rámusu až do mé ložnice.“

„Cože?“

„Je mi třicet pět let, chceš mi dělat otce?!“

„Ne. Chci, abys dělal ranní kafe ty mým holkám a ne já tvým.“

Tvůj syn vůbec nepochopil, že moje holky odešly před dvaceti lety, nechaly mi tady jeho a už se nevrátily.

„Myslíš mojí přítelkyni Báře?“

„Nesu ti víno. Půjdeme zítra na kafe?“

„Teď máme víno, pátek a dobrou náladu, proč to ničit plány na zítřek?“

„Chtěl jsem to jimi zlepšit. Doufal jsem třeba...“

„Musím domů.“

„Ale Baru...“

A tak tam toho chudáka nechala osmnáctiletá Bára stát. Tohoto blondáka, co se jí tak líbil. Toho, s kterým chtěla být celý večer. Toho, s kterým se chtěla smát tančícím lidem na parketu. Nechala ho tam a odešla domů. Báru, jako osmnáctiletou holčičku bojící se závazků, čekala za dveřmi našťvaná matka a možná měla ten rudý výraz oprávněně. Svítalo.

Svoje dvacáté narozeniny slavila Bára se svými kamarády v oblíbeném baru.

To, že jeho jméno obsahovalo písmena B-A-R, jí přišlo osudné. Možná i proto se z nekvalitního vína opila v brzkých hodinách. V těch pozdějších střízlivěla a o několik střízlivěcích hodin později už pila nanovo. Hladina alkoholu v krvích nabírala na závratných výškách a Bára potkala někoho, kdo měl přesně tak vysokou hladinu, jako ona. Zbytek večera už pila, slavila, čůrala a házela pětikoruny do jukeboxu jen s ním. S Patrikem. Domů ji vedl za ruku a po hodinovém rozhovoru před jejím domem ji pohladil za krkem a nechal jít. Ráno nenapsal, ani odpoledne, ani večer. Příští pátek jí donesl dárek k narozeninám do jejího oblíbeného baru a po skončení otevírací doby ji zase odvedl za ruku domů. A to i přesto, že se nikdy nechtěl seznámit s někým, kdo má rád bar, co není nonstop.

Bára byla spokojená. Zamilovaná. Až jednou všechno pokazil přerušáním jejich smskového mlčení a jednu zprávu jí napsal.

Kdyby tehdy Patrik věděl, že Bára pije kafe jen se mnou, mohl jí teď dělat snídani on a ne tvůj syn. A ty bys jí tu zprávu poslal taky. Osud tě ale nechal počkat několik let do doby, kdy Bára už pila víc kávu, než víno. Do doby, kdy skončilo její právo na nezávazné nevztahy a sobotní kocoviny. Do doby, kdy si společnost na Báře žádala závazný vztah a mozek v hlavě - nikoli v záchodové míse - sobotní

(i všechna ostatní) rána.

Co si žádala společnost, by si žádal i tvůj syn. Bohužel Bára byla v tvém domě i tvou myšlence na vrcholu, a tak jsi ji nechal spát do oběda, a ten jsi objednal z restaurace, kde uměli více, než namazat rohlík máslem, tak jako ty.

Toho dne, kdy jsi zvládl uvařit polévku ze sáčku. Toho dne, kdy úmrtnost novorozeňat klesla a v Africe skončil hladomor. Toho dne, kdy nikdo neplánoval sebevraždu a tys dostal přidáno.

Když nechal tvůj syn přespát nějakou další Lucii na vašem gauči, ráno si s Bárou povídala a spolu uvařili něco, co ty bys nezvládl ani objednat. Tvůj syn začal věřit v jeho novou - respektive první matku a ty jsi začal prožívat svojí pubertu.

Bára zase nechala po dvaceti letech být pubertu pubertou a chvílemi měla pocit, že na zámku, kams' ji vzal, bude platit důchodcovské vstupné. Snížené. Ve tvém domě vysadila muškáty, koupila sušák na prádlo a doposud nevytáhla céděčka s hudbou, bez kterých jen několik měsíců předem nemohla dýchat.

Ležely tam v krabici, stejně jako zimní svetry. Pro ně totiž zatím nebyl čas. Pro Bářinu hudbu zase prostor. Přitom právě ten byl Bářinou nejhlavnější prioritou. Prostor.

Po půl roce jsi konečně pochopil, že Bára nemůže žít jen tak. Vybalil jsi hudbu z krabic a koupil novou hifi věž. Z tvójí pracovny jsi jí udělal posluchárnu s velkým křeslem a minibarem. Když uviděla svoji hudbu seřazenou ve stojanech skoro přesně v tom samém pořadí, jako mívala ve svém holčičím pokoji, dala ti pusy z takové lásky, jako nikdy předtím.

Toho dne, co jsi začal pochybovat. Toho dne, kdy vypukla další hospodářská krize a do vaší samoobsluhy nedovezli toaletní papír.

Bára začala trávit víc času se sluchátky na uších, než bez nich. Bála se společných večerí při svíčkách a nechtěla poslouchat tvoje historky z doby před dvaceti lety. Z doby, kdys' svedl holčičku. Z doby, kdy holčička porodila chlapečka. Tenhle chlapeček se v osmnácti letech poohlíží po novém bytě. Ne snad proto, že by tě neměl rád. Ne. To tě ale stejně nezajímá, má nebo nemá. Rozhodně ne ve chvíli, kdy tvoje přítelkyně Bára propadá nějakým panikám a ty nevíš z čeho. Synovi zaplatíš dárek k narozeninám Lucky číslo dvanáct a později i první nájem na byt, kde bude s touhle Luckou, která se vůbec Lucka nejmenuje, bydlet. Až přijdeš z jeho první návštěvy, najdeš Báru zase se sluchátky. Poskakuje s hrnkem kávy po kuchyňském koutě a ve chvíli, co tě spatří, pustí hudbu do hlasitých reprobeden. Vypadala odpočatě a vyrovnaně. Dala ti pusy na tvář a chtěla vědět, jak nový byt tvého syna vypadá. Byl jsi nadšený a byt líčil jako hrad, i když jste oba věděli, že je to jen díra. Díra do dospělosti. A tys byl rád, že tou dírou byl pro tvého syna byt a ne vlastní syn tak, jako pro tebe.

Toho dne, kdy se pokazila tiskárna na peníze v Národní bance. Toho dne, kdy spadlo šest letadel do Tichého oceánu. Toho dne, kdy ti odpojili elektřinu. Toho dne, kdy se tvůj syn s Lucií rozešel a svůj byt opustil. Toho dne, kdy atomovou bombu přiznalo nových tisíc států.

Pozval jsi svého syna do kina a on odmítl. Šel s novou Lucií na večeri. Ona přespí u vás na gauči. Přišlo ti to jako znamení, a tak jsi pozval do kina Báru. A potom na večeri.

Když vám číšník zapálil svíčku, začala být Bára zase nervózní. Zase. Nechápal jsi a doufal, že všechno spraviš tím, čím jsi chtěl. Tím, cos chtěl, aby chtěla i ona.

A ve chvíli, kdy číšník odnesl prázdné talíře, jsi vytáhl ze saka prstýnek a požádal ji o společné bydlení, ruku a dítě. Chtěl jsi dítě ženy. Chtěl jsi vaše dítě. Dítě, které by bylo dítětem dospělých lidí, ne holčičky a chlapečka. Chtěl jsi Báru. Ta s klidem odsunula židli a svým odchodem z restaurace ti odpověděla.

Kdybys počkal několik let, mohls' za ty roky vozit vaše dítě po nábřeží ty a ne ten dlouhán, který otcem Bářina dítěte za několik let bude. A kdybys Báru neznal, nemusel by sis nic vyčítat. Znals' jí. Zrovna tys ji přece znal.

Toho dne, kdy Bářina posluchárna v tvém domě nešťastnou náhodou vyhořela.

CESTA NA ZÁPAD

PALI GRÜNFELD

Pali Grünfeld (1981). Pochází ze smíšené židovsko-romské rodiny z rumunského města Kluž. Od svých devíti let žil v Brně, kam s rodinou emigroval po pádu komunistického režimu v Rumunsku. Posledních jedenáct let žije střídavě v Izraeli a v České republice. Je spoluzakladatelem literární skupiny Mistik99, sdružující začínající autory spjaté s Brnem. Píše povídky a poezii, především rumunsky a anglicky, příležitostně i česky. Cesta na západ je jeho vůbec první povídkou, kterou napsal v češtině a věnoval ji svým českým přátelům.

Na jaře, několik měsíců po Ceaușescově pádu, se otec konečně dočkal. To, o čem snil dlouhá léta, se konečně stalo skutečností a jeho nadšení neznalo mezí. Už měl po krk Rumunska, které se z totality převalilo v jakousi anarchii. Měl plné zuby svých maloměšťáckých sousedů, kteří pro něj měli jen opovržení. Hranice byly otevřené, a tak otec s vervou dokončoval přípravy k odjezdu. Skromný majetek se rychle kupil ve staré Dacii a rodina byla připravena na jeho rozkaz nasednout a vyjet vstříc lepším zítřkům.

„Kočovníci se vrací ke svým kořenům,“ prohodil posměšně pan Niculescu z prvního patra v narážce na romský původ mé matky.

„A tenhle odrodilec s nimi,“ ozval se ze sousedního okna pan Rotman. „Takhle zhanobit svůj národ! Ještě že se jich konečně zbavíme.“

Otec po nich vrhl pohled plný nenávisti, ale mlčel a pokračoval v nakládání. Já jsem se zatím vmáčkli na zadní sedadlo mezi tašky plné oblečení a zasníl se o tom, jaké to asi bude v tom lepším světě. Představoval jsem si přátelské sousedy různých národností, barev a vyznání, kteří nás vítají v našem novém domě někde v daleké Francii. A jejich děti, které se mi nebudou vysmívat a nadávat mi ani do cikánů ani do židáků, jako tady. Děti, mezi kterými si konečně najdu přátele. Přesně tak, jak mi o tom otec vypravoval.

Zatímco jsem snil, otec naložil poslední zbytky našich věcí, usedl za volant a nastartoval. Překvapivě se mu to povedlo na první pokus, což si vyložil jako dobré znamení a po dlouhé době se usmál. Úsměv ale rychle vystřídal zamračený výraz. Chvilí seděl v nastartovaném autě, potom vystoupil a zamířil zpět do domu. Nechápatě jsem ho pozoroval a přemýšlel, proč s vytouženým odjezdem najednou otálí. Odpověď však přišla vzápětí.

Z domu se začal linout řev, ve kterém jsem rozpoznal otcův hlas a hlasy obou sousedů z prvního patra. Otec se zase jednou projevil jako brilantní lingvista, když plynule přepínal z rumunských nadávek na nadávky v jidiš a vzápětí spustil i maďarsky, zatímco se do křiku všech účastníků této závěrečné výměny názorů vmísil i hlas pana Égerháziho. Nakonec otec vyběhl z domu, za ním vyletěly nějaké boty, lampa a klíče, naskočil do auta a rychle se rozjel, než k nám stačili jeho pronásledovatelé doběhnout.

„Co jsi tam, prosím tě, dělal?“ zeptala se ho matka, která konečně vytáhla prsty ze sestřiných uší.

„Šel jsem se ještě rozloučit s našimi drahými sousedy,“ odvětil s úsměvem otec.

Po tomto neslavném startu našeho dobrodružství jsme si mohli na chvíli oddechnout. Cesta na hranice proběhla poklidně, čemuž se, s odstupem času a vzhledem ke stavu našeho auta, docela divím. A tak otce dobrá nálada dlouho neopouštěla ani na hranicích, kde se jeden z maďarských celníků očividně nudil. Dlouhou chvíli se tedy rozhodl zabít důkladnou prohlídkou našeho auta, nacpaného k prasknutí. Otec trpělivě otevíral zavazadla, vysvětloval, co je co, kam jedeme, odkud jsme a jak to, že umí tak dobře maďarsky. Jenže, přeci jen, maďarština nebyla otcův mateřský jazyk, a tak, když celník začal zkoumat léky, které jsme s sebou vezli, začaly se objevovat v jeho znalostech mezery.

Pracně vzpomínal na nejrůznější choroby, proti kterým ony léky sloužily a už začal být z celé konverzace otrávený. A to se mu nakonec vymstilo.

„A na co je tohle?“ zeptal se už asi popatnácté celník, tentokráte s balíčkem tabletek proti průjmům v ruce.

Otec se zarazil a marně lovil v paměti příslušné slovo. Nakonec se rozhodl obejít se bez něj a celníkovi vysvětlit, jak tento lék funguje.

„Aby ses neposral,“ řekl s už unaveným a otráveným výrazem ve tváři.

Jenže celník si jeho snahu vyložil zcela jinak, než by si otec přál, a během chvilky se nám naskytl smutný pohled na hlavu rodiny vlečenou v poutech kamsi do nitra přilehlé budovy.

Po několika hodinách strávených v zemi nikoho se konečně celá situace, samozřejmě za pomoci nemalého úplatku vysvětlila, a nyní už našťvaný otec znovu usedl za volant. Konečně jsme definitivně opustili Rumunsko a vjeli do první cizí země, přičemž otec skřípal zuby a drmolil, že je to stejná prdel jako u nás a už abychom byli v nějaké další prdeli.

Nenávist k Maďarsku, zasetá v otcově mysli jeho maďarskými sousedy v Kluzi, a pokropená čerstvými zážitky z hranic, dostoupila vrcholu někde za Budapeští, když naše stará Dacia začala vypovídat službu. Samozřejmě, že za to podle otce mohli tito „zasraní paprikožrouti, potomci kukuřice, mongoloidní divoši a asijská verbež.“ Ano, ano, i můj otec, velký multikulturalista, dokázal být ve chvílích vzteku rasističtější a xenofobnější než ti, které za to nenáviděl.

Nakonec se mu podařilo se sténajícím vozem dohopsat do jakéhosi autoservisu v nějakém malém městečku a svěřit náš dopravní prostředek oněm „Attilům a Gejzům, co rozumí tak leda koním, ale určitě ne autům.“ Otcova vlídnost a přátelské jednání s automechaniky, zřejmě i s přispěním matky, která romsky křičela na sestru pokoušející se uprchnout do polí, způsobili neočekávaně vysokou cenu za opravu naší Dacie. Otec přepočítal peníze, které mu zbyly, zkonstatoval, že s tímhle dojedeme tak leda do hajzlu, tudíž jsme ani nemuseli nikam jezdit, když už jsme tam byli, a odešel do trafiky, koupit si na uklidnění cigarety. Jelikož byl ale sváteční kuřák, začal se při druhém potáhnutí dusit, následně se před autoservisem pozvracel a se slovy „to máte za to, vy kurvy,“ naskočil do auta a zamířil směrem k lepším zítřkům. Tedy alespoň si to myslel, než po ujetých devětadevadesáti kilometrech zjistil, že se vydal opačným směrem.

Po všech maďarských peripetiích jsme nakonec přeci jenom dorazili do Československa. Otec si oddechl, že se konečně zbavil proklatého Maďarska a vyjádřil naději, že teď co nejrychleji necháme za sebou i tuto díru a v Německu už konečně budeme v civilizaci. Jenže ani Německo se nakonec nedočkal, natož vysněné Francie. Už jsme si to šinuli směrem na Prahu, když nám začal docházet benzín. Otec tedy zajel na nejbližší benzínku, natankoval ... a zjistil, že nemá peněženku. Zřejmě ji nechal v oné maďarské trafice, když si kupoval nástroj pro pomstu autoservisu. Po přívalu dalších nadávek na maďarský národ, Rumunsko, automechaniky, trafikanty, cigarety a vůbec celý svět nakonec

rezignoval. Lehli si u benzínky do trávy a prohlásil, že už nikam nejede. S tím ovšem nesouhlasili přivolání policisté, v důsledku čehož otec, který nadále tvrdošijně odmítal vstát, skončil opět v poutech a my v uprchlickém táboře. A tak naše cesta na západ skončila poněkud východněji, než bylo v plánu. Ale popravdě, nakonec se nám tu zalíbilo a otec tady poměrně spokojeně prožil celý zbytek života.

HEMATOM, SPISOVATEL A ŠŤASTNÝ KONEC

TOMÁŠ MURÁR

Pud sebezáchovy mne začne kdesi v zátylku šimrat vždy, kdy mám napsat několik řádků o sobě. Je tolik zajímavějších věcí, které by mohli lidé číst, a přesto se rozhodnou, že chtějí poznat autora povídky blíž. A já se v libém koutku svých úst culím se skromností, jelikož mne to převelice těší (samozřejmě to, že lidé čtou mé povídky, nikoli to, že se chtějí dozvědět více o mně).

Nuže tedy pár slov o mně. Narodil jsem se a pak žil v Sokolově, vystudoval Keramickou školu v Karlových Varech a v současné době studuji Dějiny umění na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Jsem jedním ze zakládajících členů umělecké skupiny Adamuka, která v současné době (2012) začíná s vydáváním vlastního periodika, kterým se snaží navázat na multidisciplinaritu uměleckých oborů a zájmů časopisů počátku 20. století (Volné směry, Umělecký měsíčník, Musaion aj).

V krásách uměleckých děl, v jemném šeptu literatury, v milém hovoru se svým tátou a bratry a v náručí mé milé pak nechávám rozpouštět své nepatrné volné chvílky.

Tolik asi pro úvod o mé nepatrnosti. Vždy však cítím nutkání poděkovat každému, kdo si mé psaní chce přečíst. A proto děkuji i Tobě, milý čtenáři.

Kde jinde bloudit, než v temném pokoji s cinkajícími lžičkami? Klást nohu před druhou a blouznit v myšlenkách. Doufat, že alespoň některá z nich je opravdová, pevná a ne jen výmyslem a touhou.

Zírat na sublimaci oka čajového sáčku v kouřící vodě. Sledovat sublimaci vlastního času. Jsem utajen v zapomnění své vlastní mysli.

Vrátil jsem se z ciziny. Když jsem přijel, vydal jsem knihu. Měla úspěch. Já byl úspěšný. Ne, to ta kniha. Teď už jsou plakáty pryč. A nyní pracuji jako revizor.

Sledoval jsem vlnící se křivku její siluety. Toužil po polibku něžného těla a doufal v rudé rty jejího úsměvu. Klátící se hlava v davu, stejně kulatá, jako ty ostatní. Přesto jiná. Okolo očí se táhly černé nitky. V důlcích se kutálely hnědé kuličky. Prosebně se do mě zavrtávaly. Chtěl jsem ji pohlédit po vlasech, přitáhnout k tělu a šeptat. Tak potichu, aby to slyšela jen ona a hvizd větru v mých ústech. Přimhouřila oči, koutky se protáhly do úsměvu. Ukázala bílé zoubky. Depozitář antických gem. Na teplé pokožce se objevila ranní rosa. Chtěl jsem ji vzít do dlaní a pohrávat si s ní. Jako malé dítě, které neví, že umře při autonehodě své matky. Bezstarostně a s nadějí v krásnou budoucnost. V očích se lesklo očekávání. Touha zdaru a pochopení. Věděl jsem, že to udělám znovu. I přesto, že jsem ji tak miloval. Alespoň chvíli. Jako každou.

„Bude to osm set, slečno. Tu jízdenku už máte projetou.“

„Ale já to tady neznám, opravdu, ztratila jsem se a pak jsem musela jet nazpátek a zapomněla jsem, že už mi lístek neplatí.“ Její rty o sebe prosebně mlaskaly. V horečném sepětí sil se jí do tváří nahrnul sliny a teď se jejich matná rozkoš objevila i na hrbolcích úst. Utřela si je a opět mě topila v hlubokých očích.

„O půlnoci je metro zavřené.“

„No a?“ Čelo zorala do pravidelných čar. V kožíšku řas by se ztratil i zkušený myslivec. Či milenec. Na krku měla hnědé korále, pod nimi se vzpouzela malá řadra. Rosa skapávala, Newton ji volal dolů.

„Kdybyste na tuhle jízdenku jezdila v kuse, tak byste musela jezdit i přes noc.“

„Prosím?“ Při pohledu na její uši jsem se ztrácel v chrámu kleneb. Nebeský architekt toužil po svatyni a mně ji dal přímo zde. Několik set metrů v podzemí. Chtěl jsem, toužil jsem ji pohlédit! Horkou dlaň položit na její zátylek a vdechovat její tep.

„Máte to označený už včera ve čtyři večer. Takže tu asi bloudíte i přes noc.“

Neodpověděla. Jen pomalým škrubem přejela masitým jazykem kůru úst.

Byla v rozpacích. Poškrábala se na krku. V záhradřích pukalo.

„Aha, tak to pardón. Asi jsem musela omylem vyhodit ten platnej lístek a tenhle mi zůstal. Nešlo by to nějak udělat? Jsem tu jenom krátce a fakt nemám moc peněz.“

Šlo by to! Dej mi svou lásku, celé tvé mládí! Daruj mi každý dech i vzdech, každou tvou touhu, tvou skromnou duši! Budu ji hýčkat, chránit před mrazem, ovívat skrze vedra, líbat její nezdolnou dokonalost! Udělám pro tebe všechno, má malá, jen mi slib, že budeš navždy má!

„Bohužel. Bude to osm set.“

Zaskřípaly brzdy. V rukách jsem ucítil suchý pot peněz. Má tužka poškrábala tenký papír. Lehké trhnutí. Bez rozloučení odešla. Dveře klaply za sonátou mého srdce. Obří plechový had, který pozřel půlku města, se rozjel do útrob svého rozlehlého království. A já mu sloužil. Tupě jsem pochleboval vládcí bez očí, byl jsem jen pěšákem, kteří umírají pouze pro statistiku.

Slunce spadlo a muselo se někde rozbít. Svět pohltila zima a tma. Olovené zuby nekonečného pásu se mi celý den vysmívaly. Točily se stále dokola a čekaly, než někdo šokobrtne a padne do jejich obnažených tesáků.

„Dobrý den, kontrola lístků, prosím.“

„Nemam, vole.“

„Tak to budete muset zaplatit. Bude to osm set.“

„Ses posral, ne?“

„Prosím, osm set korun.“

„Vole, nedám. Co mi uděláš?“

„Budete se mnou muset jít na policejní stanici.“

„To určitě. Tam už znova nejdu.“

Spadlo slunce a muselo se někde rozbít. V hlavě jsem cítil všechny jeho střepy. Pálily, tavily se, trnuly. Prodíraly se myšlenkami a rozřezávaly je na malé anekdoty, na nicotné zapadliny, na archeologická naleziště. Skanzen mého života.

II

Už jsem musel otevřít oči. Žárovka nade mnou bzučela nehybným svistem. Doufal jsem, že si mě nevšimne a já se budu moci odplížit pryč. Ale zároveň jsem moc dobře věděl, že jakmile se pohnu, zbarví se do ruda a já budu odveden na operaci. Takhle to tady dělali všem. Nebo jsem si to jen myslel. Možná jsem zase snil. Vzpomínky se mi motají s touhou. Venku někdo tančil.

Poslouchal jsem ozvěny tlápot medvědích akrobatů. Chtěl jsem se na představení podívat, ale jestli jsem nechtěl být odhalen, tak jsem se nesměl pohnout. Vydloubl jsem si oko a nechal jej spadnout na zem. Odkutálelo se pode dveřmi.

Všude byli medvědi lední. To mi zkazilo estetické puzení. Doufal jsem v hýření hnědých tlustokabátců. Místo toho vzduchem létaly cípy bílých křídel. Nebyli to medvědi! Andělé. Nebo motýli? Můry.

Měl bych je do jedné zahubit. Ale proč nabourávat systém, který je zavedený A funguje? Žádný z filosofů státu nikdy netvrdil, že status quo musí vyhovovat všem. Hlavně, že vyhovuje většině. Anebo bohaté menšině. Pokoušet se o změnu by bylo jako chtít po medvědovi, aby tančil s můrou.

To se tady ale dělo!

Mé oko se přiblížilo, abych si je mohl prohlédnout více zblízka. Medvědovy mohutné tlápoty rozdrápaly lehkou konstrukci křídel můry a tenoučké tělíčko spadlo neslyšně na zem. Nikdo se neotočil. Přišla uklízečka a vše zametla pod koberec. Včetně mého oka.

Všude byla tma. Zděšeně jsem si ohmatal obličej. Bulva v důlku. I druhá.

Ulevilo se mi. Těžko říct, kdo mi jej vrátil. Ale raději se o tom nebudu před nikým zmiňovat. A budu doufat, že i ostatní zachovají diskrétnost. Přeci jen se v novém prostředí nechci uvést jako ten, co první den ztratil oko.

„Pojďte dál.“

Někdo vešel a o něčem mluvil. Byl upravený a krásný. Mluvil pomalu a klidně. Prý, že mě to nebude bolet, úspěšnost je na sedmdesát šest procent. Už to i prý několikrát dělal. Podepsal jsem mu papír, asi potřeboval zaplatit. Pak jsem ho propustil. Něco mumlal o tom, že se zase všechno vrátí do normálu, ale já neměl pocit, že by se něco změnilo.

Bloudil jsem pokojem a v uších mi bzučelo milostné objetí stříbrných lžiček. Filigránové rukojeti splývaly v horečném aktu a já se na tu krásu nemohl podívat. Chtěl jsem též být součástí toho procesu, ale byl jsem vyčleněn. Jsem jen pouhý konzument, který pár let bude vydychávat několik set tisíc miliónů kubíků vzduchu a pak umře.

„Nebojte se, neumřete. Uděláme všechno proto, aby vše bylo zase tak, jak dřív.“

Nechápu, proč mi to ty můry pořád opakovaly. Samé věty oznamovací. Jen kdyby byla jediná tázací! Zjistily by, že já nechci nic tak, jak to bylo. Jen jsem vykrádal kusy papírů z kožených tlam černých pasažérů. A když mě ta hora mramorových svalů zbila do bezvědomí, v podstatě mě jen oficiálně poslala tam, kam už jsem za živa několik měsíců patřil.

Něco mi uřízli. Celou dobu mi v uších ševlel třepot lehkých křídel můr. Vnímal jsem klenby svého těla, jak se bortí a padají do tratoliště dějin. Musel se ale ukázat deratizér. Všechny pohyby byly rychlejší, ukvapenější, v dálce něco pípalo. Pořád na mě křičeli. Pokoušel jsem se usnout a doufal jsem, že už to brzy skončí.

III

Měl jsem prý chronický hematom. Naštěstí na něj prý přišli dříve a myslí si, že by se daná situace neměla opakovat. Má nehoda při zaměstnání byla vlastně štěstím, že na něj přišli. Jinak bych prý mohl mít i psychické problémy, zvláštní představy či výpadky paměti. Zdali to bude mít nějaké další následky, se uvidí. S úsměvem mi tvrdili, že doufají, že nikoli.

Nebylo mi zprvu jasné, co byly ty můry zač, proč mě zajaly a operovaly. Pak, když už jsem trochu nabyl vědomí, mi došlo, že jsem pracoval pro podzemní dráhy. Pravděpodobně mezi nimi byly nějaké nesrovnalosti. Zeptal jsem se na to souseda. Jedním okem mrkal rychleji než druhým, na špičce nosu brýle bez skel. Bylo mu naprosto jasné, o čem mluvím. Ale tady mi o tom nemohl vykládat. Až přijde čas, vše se dozvím.

Čas nepřišel. S broukem v hlavě mě pustili. Na ústředí mi řekli, že až se na to budu cítit, můžu se opět vrátit do jejich řad.

„Jsem naprosto v pořádku, můžu začít hned,“ odpověděl jsem jim. A tak jsem začal hned.

Všechno ale bylo trochu jiné. Pomalu se mi vracel starý svět. Rozeznával jsem metro a hady, lidi i medvědy. V tomto zvláštním stavu bezčasí života jsem přečkal týden. Pak se mělo vše změnit.

Ale nezměnilo. Život mi protékal mezi prsty a já jej nechytal. Každým dnem jsem stál u eskalátoru a bral lidem peníze. Už mě netrápily myšlenky, představy, touha běžet dál a žít. Ve svém zajetí jsem se stal volným. Nemoc byla vyléčena. Puzení odjet a být středobodem veškerého stvořeného zmizela s ní.

Dívky byly dcery mých známých, ženy manželky těch druhých. Já jsem byl středníkem cesty odněkud někam. Byl jsem výmolem v bobové dráze žití. Byl jsem jistotou černých pasažérů. Mohli se spolehnout, že zde budu stát. Nikam neodcházím, nikam nesměřuji. Jsem stále tady. To je mé poslání.

Nikdy jsem již nenapsal ani řádku. I přesto, že mě o to žádali. Nikdy jsem psát neměl. Mám být zde, u bzučícího eskalátoru a brát lidem peníze. Být opravdu prospěšný společnosti.

Ale občas se sám sebe ptám: neschází ti něco?

Rodina?

Láska?

Přátelé?

Hematom?

Hledání POKLADU (čtenářka malého prince)

PAVLA DOLEŽALOVÁ

Rozená Váchová pochází z Brna, kde se roku 1964 narodila a s rodinou žije a pracuje. Vystudovala jazyky a literaturu, francouzštinu, češtinu a angličtinu na Masarykově univerzitě, krátce pracovala jako překladatelka a tlumočnice pro Brněnské veletrhy a výstavy. V Brně učila francouzskou literaturu české studenty a jeden rok češtinu Francouze na univerzitě v burgundském Dijonu; v současnosti je „hostujícím“ učitelem překladařství na Masarykově univerzitě. Především se jí ale splnila představa z dětství, že bude překládat knihy - většinou jsou to odborné texty z oblasti humanitních věd, v menší míře o umění a beletrie. Překládání je pro ni nejen hlavní práce, ale i velké dobrodružství a objevitelská cesta po neznámých světech. Hledání správných výrazů pro cizí myšlenky ji dovedlo k pokusům vyjádřit i svoje vlastní. Následující povídka je jedna z nezveřejněného počítačového šuplíku „literatura moje“ a první otištěná.

Obchází popelnice a ve svítivé vestě zametá podzimní listí, víchř jí ho zase rozhazuje a odnáší pryč, ale ona zametá pečlivě, třeba v tom smetí něco najde, jak říkal Malý princ, co je důležité, je očím neviditelné;

vždyť i tu knížku našla na popelnici a skoro nebyla vidět v hraničce těch lesklých časopisů s neskutečně krásnými slečnami na obálce, tehdy ještě neuměla dobře česky, ale slovo „malý“ znala, i že ona jako žena je „malá“; když rozdávali košťata, říkali jí tady napřed „ta malá černá“, ještě ta malá černá nemá, ale jí to nevadilo, v její řeči to znamenalo něco milého a i v té zamilované kapitole v bibli přece je, nehleďte na mě dcery jeruzalémské, že jsem černá, a přece krásná, já jsem jeho a on pase v lilíích, a babička, co měla jen čtyři zuby, jí říkala moje malá; oni to možná nemyslí stejně jako ona, ale co na tom,

a princ, ten byl na knížce namalovaný, v modrém plášti a ve vysokých botách, a jednou našla nahoře v popelnici napůl plný balíček čokoládu plněných a ještě voňavých sušenek, které se jmenovaly Princ, a ten princ, co tam byl na obrázku, byl podobný, jen měl ještě korunku, a tak už si byla jistá, k čemu to slovo patří, a poznala Malého prince.

Ta knížka byla taky lesklá, hladká, takže ani nebyla umazaná a měla málo vět na stránku a mezi tím obrázky, takže se jí v ní dobře četlo, když už se uměla jakžtakž domluvit,

některé věty vlastně znala z knížky, daly se použít tak, jak byly, třeba „Ale musíme počkat..“, „Já pořád myslím, že jsem doma“ nebo „No ano, mám tě ráda... To nevadí..“ nebo „Co tím myslíš?“. A úplně na konci knížky - četla ji důkladně, všimla si, že je tam jméno stejné jako nosí Arna, co se s ní někdy bavívala u svačiny a vypadala, jako by neměla krk, ale přitom na něm měla spoustu zlatých řetízků s přívěsky, které zářily snad ještě víc, než ty jejich citrónové vesty, když na ně v podzimní mlze zasvítí reflektor auta -

hmm, tam musí být teplo, v tom autě, vevnitř, na těch bílých sedadlech, je černé a lesklé a světlovlásá řidička sedí vysoko nade mnou, pomyslela si a vrátila se k obrubníku silnice a tím rychleji metla, aby už to měla za sebou; a úplně na konci knížky bylo napsáno „Pro děti od sedmi let“ a to jí trošku znejistělo, že to tam píšou, vždyť to je snad jedno, já to čtu od pětačtyřiceti, ale to snad nevadí, vždyť něčemu bych v sedmi letech vůbec nerozuměla, třeba o tom důležitém, co není vidět - pro mě bylo naopak důležité jen to, co jsem viděla -

sladké jablko, babička se rty dovnitř, jak neměla zuby, ale vždycky se usmívala, stříbrný prstýnek na levé ruce, bílý kozel, co za mnou chodil a díval se na mě tak zamilovaně, že když jsem se pak vdala a můj muž se na mě tak nikdy nepodíval, plakávala jsem kvůli tomu;

ne kvůli kozlovi, tak hloupá nejsem, ale kvůli tomu, že jsem na manželovi

neviděla, že by mě měl rád;

prý měl, říkali ostatní, ale nechoval se tak, tak k čemu to je, když to není vidět, stejně pak brzy padl ve válce - no, ne, nepadl, to jsem si napřed vymýšlela pro zdejší lidi, aby ke mně byli hodnější, a oni byli, ale pak jsem se rozhodla, že už to nebudu říkat, že si musím vystačit s tím, co mám sama a nebudu si pomáhat padlým mužem, aby mě litovali, navíc to bylo tím falešnější, že by mi to nevadilo, kdyby zemřel, nepřála jsem mu nic zlého, ale nikdy mi nepukalo srdce strachem o něj, když jsem nevěděla, jestli se ještě vrátí.

To moje sestřenice, ta svého muže milovala tak, že když najednou zemřel a nebyl, truchlila po něm - divné slovo, v Malém princí myslím není, ale snad se to tak řekne - tak moc, že ve tváři úplně zpopelavěla, jen oči měla červené, jak jí v nich ustavičně stály slzy a štípaly, a když už byly plné jako jezírko, musela mrknout víčky a slzy vytekly pramínkem po obou tvářích; tak to trvalo dlouho, až už se na ni všichni začínali trochu zlobit, že to s tím smutkem přehání, ale nepřeháněla, říkala mi, že má v hrudi vyžranou velkou díru, tak jako když leží na boku stará kostra koně a žebra se klenou do prázdna, tak takové vyhlodané prázdno že má v hrudi ona, a potom tam není místo pro srdce ani pro plíce, takže nemůže ani ožít, ani pořádně dýchat;

žila a dýchala, to se ví, ale bylo jí těžko, já jsem jí to věřila, i když jsem si něco tak silného nedovedla představit;

dlouhé roky jen dýchala a žila, jen tak nejnuteněji, tělo ji poslouchalo, nohy ji nosily, kam měly, ruce dělaly, co bylo potřeba, a ta díra v hrudi se pomalíčku zmenšovala; jak je s ní teď, to nevím, už jsme se moc dlouho neviděly, zůstala doma - právě, zůstala doma a já ne, když jsem se jednou dostala do ciziny, rozhodla jsem se, že se už nevrátím, že nebudu shledáním s mužem zjišťovat, jestli mi vlastně chyběl;

měla jsem z toho napřed výčitky, ale prý se mu vede dobře, je pořád silný a zdravý, a děti jsme naštěstí neměli; říkám naštěstí, protože ty se o sebe nedovedou samy postarat a chyběla bych jim, kdybych s nimi nebyla;

i když bůhví, jaká bych já byla matka, babička mi říkala, že snad budu děcko do smrti, ale jaképak děcko, já se ničeho nebojím, ani letět ve starém letadle, které se prý snad úplně rozsypalo, jak s námi dosedlo na přistávací plochu;

ale nebylo to tak zlé, jak v Malém princí, to je pravda, nebylo to na poušti, ale v tomhle obrovském městě,

vlastně mě ještě nikdy nenapadlo, až teď, že mě stejně jako toho letce někam vysadilo letadlo, že taky nemůžu zpět, a tak nutně potřebuju Malého prince a ty zahozené sušenky, a nic víc.

POKOJOVÁ SONÁTA

JANA DOLEŽALOVÁ

Jana Montorio Doležalová (*1980) původem z Třebíče má od malička dvě vášně: divadlo a cizí jazyky. V současné době pobývá s manželem a dvouletou Sofií v zahraničí a věnuje se překladu beletrie a divadelních her.

Když vstoupili do pokoje, za okny byla už tma. Václav za nimi zavřel dveře a chvíli zůstali stát mlčky v chodbě. V šeru rozpoznávali obrysy manželské postele s dvěma nočními stolky, obraz zavěšený na stěně, nízkou skříň a na ní televizi.

Jako první se pohnul Václav. Došel k oknu a rozhlédl se z něj do potměšitého okolí. Život venku připomínala jen záře pouličních lamp a světla z oken blízkých domů. Soňa šla rovnou do koupelny. Václav uslyšel na chvíli tekoucí vodu a potom pleskavý zvuk, jak se jeho žena uhodila rukou do tváře. Když vyšla, Václav byl stále čelem k oknu. Odkášlal si a řekl:

„Odtud bychom neměli nic vidět.“

Soně přišlo zvláštní najednou slyšet, že se jeho hlas obrací na ni. Poprvé za posledních dvacet čtyř hodin si tím mohla být jistá, protože v pokoji s nimi nikdo jiný nebyl. V nemocnici říkal Václav všechno tak neurčitě a s tak vyhýbavým pohledem, že nevěděla, jestli to patří jí, doktorovi nebo psycholožce.

Soňa se posadila na postel, rozsvítila lampičku na nočním stolku a začala si zouvat boty. Václav se k ní otočil a chvíli ji sledoval.

„Skočím dolů pro něco k jídlu,“ řekl nakonec. Než vyšel ze dveří omluvně dodal: „Víš, že musíme...“

Soňa přikývla, natáhla se na postel a zhasla.

Václav, který svou porci snědl celou, musel Soňu pobízet ke každému soustu. Stejně tak jako ona ztratil chuť, ale když vzal do ruky vidličku, celé jeho tělo začalo pracovat automaticky.

„Chceš ten prášek?“ zeptal se, když si společně lehali do postele.

Soňa mu vzala pilulku z dlaně a z jeho druhé ruky přijala sklenici s vodou. Vrátila mu ji poloprázdnou a Václav ji napodobil. Soňa si při pohledu na jeho polknutí vzpomněla, jak byl vždycky proti farmakům. Ještě než je účinek prášku stáhl do zapomnění, zeptala se:

„Jak dlouho zůstaneme?“

„Jak bude třeba.“

Z bezesného spánku Soňu vytáhl zvuk televize. Bolela ji hlava a byla jako omámená. Jindy by Václavovi vynadala, protože podle ní ten krám zapínal moc často. Viděla ale svého muže, který pořad sledoval s hlavou v dlaních, a přišlo jí ho líto. Nejspíš se tak jen snažil přijít na jiné myšlenky. Zůstala ležet v posteli a prohlížela si ho. Všimla si, že je obutý.

Když Václav zpozoroval, že je Soňa vzhůru, vstal, oznámil jí, že jde pro snídani, a odešel.

V koupelně si Soňa omyla obličej. Zuby si vyčistit nemohla, pro hotel se s Václavem rozhodli narychlo a nic s sebou neměli, tak si alespoň pořádně vypláchla ústa vodou. Ze zrcadla se na ni dívala Soňa, která vypadala sklesle,

ztrhaně a vůbec byla mnohem ošklivější než ona. Uvnitř ji zcela jasně sžíralo nějaké trápení, ale její suché oči a vyhaslý pohled skoro Soňu před zrcadlem vydělaly. Soňa v zrcadle jí řekla:

„Umřelo ti dítě.“

A když na to Soňa před zrcadlem nereagovala, udeřila ji rukou do tváře. Žádná reakce. Další facka. Nic. Vtom obě Soni uslyšely Václava, který se vrátil do pokoje, a opustily koupelnu.

Soňa, jen v triku a kalhotkách, bojovala s houskou podobně jako předtím s večeří. Nakonec do žaludku dostala jen čaj. Když se od jídelního tácu odtahovala, chytil ji Václav za paži. Marně se snažila zachytit jeho uhýbavý pohled a uvědomila si, že všechen ten vztek, který v posledních týdnech cítila, vymizel. Vzala ruku, která jí tiskla rameno, do dlaní a řekla:

„Já vím, musíme jíst. Já jsem ale nikdy moc nesnídala.“

Když zrovna neřešili jídlo, byl Václav ztracený. Nejen, že nevěděl, co své ženě říct, měl také strach se na ni podívat. Báł se, že kdyby se v tom mlčení, které v pokoji panovalo, jeho zrak střetl s jejím, ta tenká blána, která je dělila od propasti, by se protrhla. Proto se zaměstnával nejrůznějšími činnostmi. V nemocnici, když se malou snažili dát dohromady, věčně od Soni odbíhal k automatu s kávou nebo si zapálit. Při sezení s psychologkou, která jim polopaticky vysvětlovala, co přesně je v následujících letech čeká a na jaké fáze se mají připravit, vypisoval formuláře ohledně úmrtí. Když za ním a jeho ženou zaklaply dveře od nemocnice a ani jeden nevěděli co teď, rozhodl, že se na to peklo nejdřív oba připraví, měl ho snad v úmyslu i oddálit a začal hledat ubytování. Tím si mysl zabavil na téměř dvě hodiny, protože chtěl hotel, který nebude poblíž žádného místa, kam s malou chodili a které by tak mohli vidět z okna pokoje. Nemohli se ještě vrátit domů, to věděl, ale v malém hotelovém pokoji se cítil jako v pasti. Do večeře bylo daleko, ulevilo se mu proto, když se Soňa po obědě, který sotva ochutnala, rozhodla jít ještě spát.

Soňa se probudila, když se venku smrákalo. Václav v pokoji nebyl. Vstala z postele a došla k oknu. Všude samá šed' a ticho. Na chvíli ji napadlo, jestli si svět nezkrusuje podle sebe. Vtom se otevřely dveře od koupelny a do pokoje vešel Václav. Soňa si všimla, že má její manžel rudé a opuchlé oči. A opět k němu pocítila lítost. Sama byla tou náhlou změnou překvapená, protože posledních pár měsíců ho nemohla ani cítit. Od doby, kdy se dozvěděla o jeho záletech, nesnesla, aby se k ní vůbec přiblížil, jak jí byl odporný. Najednou si uvědomila, že se stydí. Poslední čas, který prožili jako rodina, se jen hádali. Poslední čas, který její dcera měla. Soňa zavřela oči a snažila se představit si její dětskou tvářičku. Chtěla vidět její velké oči, co křiku rodičů nerozuměly. Soňa stiskla oči, co to jen šlo, doufala, že v ní sebetržnění zmáčkne nějaké tlačítko a spustí se to, co má. Holčičku neviděla.

Václav seděl na posteli a před sebou měl Soňu, která se dívala z okna.

V koupelně ho napadlo, že to všechno musí mít nějaký význam. Zkoušel přijít

na co nejmíc věcí, které by jim to mohlo ukázat. Pozoroval svou ženu, jak silou svírá oči. Pochopil, že se snaží plakat. Od psychologky se dozvěděli, že může chvíli trvat, než se to Soňě podaří. Zkoumavě si prohlížel její profil a ptal se sám sebe, jestli jde o znamení, že se jejich cesty mají rozejít. Poslední dobou to mezi nimi neklapalo. Byl Soni dokonce párkrát nevěrný, ale omlouval to právě tím, že doma nebyla pohoda. S žádnou z těch druhých žen nešlo o nic vážného, i když si už zkoušel představit, jaké by to bylo, kdyby manželku opustil. Manželku A dítě, opravil se Václav v duchu. Copak předtím na malou nemyslel?

Soňa věděla, proč její muž během operace stále běhal pro kávu, i když ji nikdo nepil, a proč z hotelového pokoje utíká pokaždé v dobu, kdy se v dole v restauraci servíruje jídlo. Také měla strach s ním o tom mluvit. Možná ne takový jako on, jenž byl očividně již v první fázi, kterou jim psychologka předpověděla, ale vyhýbala se Václavovi úplně stejně jako on jí. Kroužili tak kolem sebe v té malé místnosti a ponoření každý do svých myšlenek společně dbali jen na plnění základních potřeb. Aby dala Václavovi trochu prostoru, šla se Soňa vykoupat. Ležela ve vaně a přemýšlela o smyslu celé tragédie. Smysl. Jaký smysl mohlo mít, že se ze světa vytratila nevinná holčička? „Holčička“, zopakovala Soňa polohlasně. Moje dcera přece. Copak už nejsem máma? Stiskla oči a zkoušela v sobě znovu hledat ten spínač. Marně. Vytáhla ruce z vody a prohlížela si jejich zkrabatělé prsty. Máme spolu já a Václav snad užstat? Pocítila chlad. Voda byla už úplně ledová.

Václav přinesl večeři zrovna ve chvíli, když Soňa vycházela z koupelny. Byla zahalená jen do bílého ručníku a druhý měla omotaný kolem hlavy. Podívala se na Václava a ten ucukl, koutkem oka však viděl, že se na něj jeho žena usmívá. Usmívá se? Proč se usmívá? znervózněl. Odpuštěla mi? Všechny jeho avantýry mu najednou v tom hotelu připadaly nicotné. Pochybnosti, které kdy o manželství se Soňou měl, se náhle zdály malicherné. Nechtěl si minulost vyčítat, co se stalo, stalo se a nemohlo se odestát. Chtěl hodit všechno za hlavu a soustředit se jen na přítomnost, ačkoliv mu působila velkou bolest, a na budoucnost, i když neměla být ještě dlouhý čas vidět. A potřeboval Soňu, aby mu pomáhala udržovat pozornost správným směrem.

Ani večeře Soni nechutnala, donutila se ovšem něco sníst, protože surová Soňa v zrcadle jako by za těch pár hodin zhubla a vůbec jí to neslušelo. Vzpomněla si na své svatební fotografie. Byla na nich krásná a šťastná jako každá nevěsta. Druhý trimestr těhotenství dodával klasickému obrázku zamilované navíc jakousi vnitřní pýchu. S Václavem se brali po pěti letech známosti, nešlo o rozmar ani o nutnost vzhledem k jejímu stavu. Než se k tomu velkému kroku rozhodli, dali si čas, aby se poznali, aby si byli jistí, že ten druhý je ten pravý a že jejich vztah jen tak něco nerozhodí. Soňa věděla, že důvodem jejich nepohody nebylo narození dítěte. A po tom pravém důvodu najednou už nepátrala. Václav při jídle sledoval televizi a Soňa si všimla, že manžel její upřený pohled na sobě

cítí. Ale neotočil se na ni. Ty jeho ženy. Ubohé pokusy na chvíli zapomenout krizi s manželkou. Zoufalé útky, které měly za následek prohloubení propasti mezi nimi. Co byly proti tragédii, která přišla potom? Hlouposti.

„Zítřa odtud odejdeme,“ řekl Václav, když podával Soni prášek na spaní. Jeho žena přikývla a napila se vody. Ta věta zněla tak, jako by ohlašovala nový začátek. Odejdou odtud, půjdou pryč, nechají tohle místo daleko za sebou, zapomenou na něj. Vlastně je to všechno pravda, pomyslel si Václav. A dokonce se nemýlil ani v tom, že je čekal nový začátek. Až na to, že mělo začít peklo. Když si lehal do postele vedle Soni, posunul se pod peřinou do oblasti, která byla zahřátá od jejího těla. Neodvážil se jí ještě dotknout, jen ji chtěl cítit na blízku. Jako by se ve tmě potřeboval přesvědčit, že je tam s ním.

Soňa před usnutím, které na sebe díky pilulce nenechalo dlouho čekat, pozorovala ve tmě obraz na stěně. Uvědomila si, že vlastně neví, co je na něm. Poprvé si ho všimla při příchodu do pokoje, kdy bylo šero. A podruhé až teď, opět ve tmě. Jestlipak se na něj zítřa před odchodem podívám? napadlo ji a pocítila nutkavou zvědavost. Nějaký akt? Krajina? Nebo se nikdy nedozvím, co je na něm?

Pod peřinou ucítila teplo manželova těla a klidně usnula.

„Telefony zapneme teprve až doma. Ty zavoláš vašim a já našim.“ Václav mluvil rozhodně a chladně. Soňa kývala na souhlas a snažila se vypít alespoň hrnek čaje ze snídaňového podnosu.

„Nejdřív pokojíček. Sbalíme všechno do krabic a odneseme do sklepa. O tom, co s těmi věcmi uděláme, se rozhodneme později. Všichni dorazí až k večeru, takže to už by mělo být všechno pryč...“ Na chvíli se zarazil, podíval se směrem k oknu a koutkem oka sledoval svou ženu.

„Můžeme si nechat nějakou vzpomínku... Toho plyšového králíka třeba.“

„Pana Králíka, dobře.“

Václav otočil hlavu od okna a očima se zavrtil do vypnuté televize.

„Sedneme si všichni do obýváku a domluvíme pohřeb. Když se nás někdo pokusí utěšovat, jeden z nás odejde vedle. Pak se vrátí. Pokud jim to nedojde, odejdeme oba. Jestli budou naléhat, vyhodím je.“

Václav zmlkl a chvíli bylo ticho.

„Až bude po všem, začneme...“ Odkušal si. Soňa viděla, jak se její muž přemáhá.

„Zajdeme na nějaké to místo, jak říkala psycholožka. Kam bys chtěla nejdřív?“

„Můžeme zajít do parku, k jezírku.“

Václav pokýval hlavou.

„Zajdeme do parku. Brzy budou její narozeniny, to můžeme zase do ZOO.“

Náhle si Soňa všimla obrazu zavěšeného na stěně nad Václavovou hlavou. Bylo na něm jen jakési zátiší. Mrtvá příroda. Tak přece, pomyslela si, a nahlas řekla:

„Brzy od tebe odejdu, Václave.“ Hlas měla klidný.

Z toho tónu, který nechtěl být ani moc tvrdý, ani moc jemný, Václav poznal, že

nečekala námitky. V potemnělé obrazovce viděl, že se na něj jeho žena dívá a na pravé tváři ten pohled cítil. Neoplatil jí ho.

Soňu nepřekvapovalo ani tak to, že se na ni Václav nechce podívat, jako spíš to, když si uvědomila, že jí už nezáleží ani na tom, jestli ji Václav chápe nebo ne. Celé manželství to byla ona, kdo se snažil udržovat komunikaci, kdo bojoval za to, aby si rozuměli, kdo i pro Václavovy nevěry hledal důvody u sebe. Teď už jí to bylo jedno.

Když vycházeli z pokoje, nechali dveře otevřené, protože v chodbě už stál vozík uklízečky.

ROZHOVOR

VÁCLAV HRDČÍŘ

Narodil se v roce 1990 a od té doby žije v Novém Městě nad Metují. V roce 2010 odmaturoval na Jiráskově gymnáziu v Náchodě a v současnosti studuje Počítačovou podporu v archeologii na Univerzitě Hradec Králové. Kromě psaní mezi jeho záliby patří čtení knih, poslouchání hudby a sledování filmů a televizních seriálů. Ve volném čase zahřívá střídačku týmu Sokola Krčín v 1. lize národní házené. Zajímá se o historii a přírodní národy. Jeho literárním vzorem je Chuck Palahniuk.

Jediný důvod, proč se druhých ptáme, jak strávili víkend, je ten, abychom jim mohli povědět, jak jsme ho strávili my.“

Chuck Palahniuk

„Čau Karle, jak to jde?“

„Ále, ani se neptej. Znáš ten pocit, když se s někým bavíš a najednou si uvědomíš, že tě ten daný člověk vůbec nevnímá? Nebo co hůř, ty nevnímáš jeho?“

„Jo, to znám. Bohužel až moc dobře.“

Karel si povzdychne. „No, tak to se mi poslední dobou stává skoro pořád.“

„Hm... Na světě je nás čím dál tím víc a čím dál tím víc jsme uzavřeni jen sami do sebe. 7 miliard lidí uvězněných ve svých hlavách. Ve svých kostěných vězeních o objemu 1450 cm³... Hledíme si jen svého, a co se děje kolem, nás nezajímá. Všichni ostatní jsou bezvýznamní. Jde jen o nás. O náš příběh. To my jsme ti hlavní hrdinové tohoto života. Ostatní jsou jen komparz. Nezbytný křoví.“

„Souhlasím,“ přikyvuje Karel. „Nejlépe je to vidět, když s někým začneš mluvit. Každý tě poslouchá, ale nikdo tě nevnímá.“

„Není divu. O tebe tady totiž nejde. Ty seš jen vedlejší postava. Bezvýznamná epizodní role v jejich celoživotním story. Je úplně jedno, co říkáš, protože ve skutečnosti tvé problémy nikoho nezajímají. Každý jen čeká, až domluvíš a bude moci mluvit on. Až se bude moci podělit o SVOJE zážitky, názory, radosti a starosti.“

„Nikdo nenaslouchá, ale všichni chtějí, aby jim bylo nasloucháno.“

„Ano, lidé nenaslouchají. Jen poslouchají. V tom je rozdíl. Poslouchají, ale nevnímají. Přikyvují, soucítí, chápou, rozumějí, ale v duchu už se nemůžou dočkat, až konečně zmlkneš a přijde řada na ně.“

„To mi připomíná můj nedávný rozhovor s Lucií. Víš, kterou myslím...“

„Jasně, Zrzku.“

„Potkali jsme se tuhle v obchod'áku:

,Ahoj Karle, tak co dlouho jsme se neviděli. Co furt děláš?'

,Ále, minulý týden jsem byl v Austrálii.'

,Tý jo, nepovídej. A jaký to tam bylo?'

,Nic moc. Sežral mě tam krokodýl.'

,Fakt jo? To muselo asi hodně bolet, co?'

,Abych pravdu řekl, nic příjemného to nebylo.'

,Tak to ti fakt nezavidím. Ale jak koukám, hojí se to docela dobře, ne?'

,Ale jo, už je to mnohem lepší.'

,Tak to jsem ráda.'

,No, a co ty? Jak se máš?'

,Jo, jo fajn. Právě jsme se přestěhovali, znáš to. Samý zařizování, a tak... bla, bla, bla... kuchyň... bla, bla, bla...“

„Hm... Komunikace se změnila jen v povrchní zábavu. Lidi už nezajímá obsah tvých slov. Jsi jim úplně fuk. Stal ses pouhým zpestřením jejich jednotvárného dne. Mluví se jen, aby se mluvilo.“

„Jde jen o to kecat.“

„Trávit čas.“

„Zahnat nudu.“

„A kdy už se náhodou stane, že o tvůj ubohý život někdo projeví zájem, tak jen proto, aby se s tím mohl pochlubit ostatním. Aby měl super téma k dalšímu rozhovoru.“

„Senzační novinku, jak vystřiženou z bulvárních plátků.“

„Přesně. Drby, klepy, pomluvy... tím lidstvo vždycky žilo. O co, že se Lucie o té tvé historce zmíní každému, koho potká.“

„To nepochybně...“

,Ahoj Pepo, bys nevěřil, koho jsem včera potkala.‘

,Koho?‘

,Karla.‘

,Toho už jsem neviděl. Jak se má?‘

,Žádná sláva, nedávno ho sežral krokodýl.‘

,Vážně? A jak to zvládá?‘

,Docela v pohodě, už zas běhá jak rybička.‘

,To je dobře.‘

,Jo, jo, to je. A víš, jak teďka zařizujeme ložnici... bla, bla, bla...‘

A nejsmutnější na tom všem je, že tak, jak Lucku nezajímala moje historka s krokodýlem, stejně tak mě nezajímaly její starosti s bytem. Co mně je po nějakém taburetu z pravý švédský hovězí kůže? Komu cpe supervýhodný mahagonový konferenční stůl jen za 7 330 Kč včetně DPH? Já mám svých starostí dost. A barva něčích záclon v obýváku mě opravdu, ale opravdu nezajímá. Já tam bydlet nebudu.“

„Vidíš? A to je právě ten problém. Ta uzavřenost. Ta zahleděnost do sebe... Skončili jsme jako učebnicový příklad dokonalého egoisty. Náš svět končí za našimi rohovkami. A o to, co je dál, se už nestaráme...“

„Zajímalo by mě, jestli to dřív bylo lepší.“

„To nevím, ale rozhodně to je...“

„...smutný obraz naší civilizace. Jo, to je.“

„Až se z toho chce člověku brečet.“

„Pravda je bohužel taková, že v dnešním světě je zatraceně těžký najít někoho, kdo tě upřímně zajímá a koho zajímáš ty.“

„Někoho, s kým si rozumíš, kdo tě chápe a komu nejseš ukradeněj.“

„Někoho, s kým se můžeš podělit o všechny své radosti a strasti a nebudeš si připadat, jako bys mluvil do zdi.“

„Jo... je to opravdu těžký.“

„Naštěstí, nám dvěma se to povedlo.“

„Ano, máme zatraceně velkou kliku.“

Karel pohlédne na hodinky. „No, skvěle jsme si pokecali, ale už budu muset jít do práce.“

„No jo. Taký už pofrčím.“

„Tak zas někdy na viděnou.“

„Jo jo. Měj se.“

„Čau.“

Karel si upraví kravatu, zapne sako, odstoupí od zrcadla, nazuje boty a vyjde ven ze svého bytu.

SKŘÍŇ

marie novotná

Momentálně se zabývám studiem Orální historie - Soudobých dějin na Fakultě humanitních studií University Karlovy a prací v projektu Skautské století. Ve volném čase ráda poznávám přírodu naší kotliny, nové druhy hub a ruské dějiny.

(VÍTĚZNÝ TEXT)

„Slečno, dovoluji si vás probudit poněkud časněji, než je tomu normálně zvykem. Seshora přišlo psaní.“

Dívka ospale mžourala. Nakonec se ale přece posadila. Při každém jejím pohybu prkna zaskřípěla. Skříň neměla police, pouze vysoko nad hlavou děvčete viselo na vyleštěné ocelové tyči zhruba deset ramínek. Stěny almary byly z třeshňového dřeva.

„Jaké psaní?“ zeptala se rozmrzele.

Mužik, který seděl proti ní, měl převislý nos, z něhož mu neustále kapalo, vrásčité čelo a mírný hrb. Na otázku neodpověděl hned, nervózně si olízl rty, otevřel obálku a ač měl očividně dopis několikrát přečtený, pečlivě jej znovu prostudoval. „Je to stížnost,“ zahuhlal nakonec.

„Stížnost? Jaká stížnost, kdo si stěžuje?“ nadzdvihla dívka obočí.

„Oni, slečno, oni.“

„Oni? A proč? Vždyť nic neděláme!“ namítla rozhořčeně.

„Včera jsme prý rušili klid. Prkna skřípala do pozdních hodin.“

„Co je to za hloupost? Prkna vržou vždycky. S tím přece nemůžeme nic dělat!“

Mužik významně posmrkl. „Obávám se, že se jim toto vysvětlení nebude zamlouvat, slečno.“

„Ale..“

„Nechce se mi to moc rozebírat, i prkna mají uši, ale rozumíte mi, že ano?“ utnul ji netrpělivě.

Dívka neznatelně přikývla. „Co budeme dělat?“

„No, měli bychom odpovédět.“

„Ale jak? Vždyť jste sám před chvílí říkal, že nemá cenu jejich stížnost vyvracet.“

„Ano, to je pravda, ale mohli bychom ji odvrátit, slečno.“

„Odvrátit? Teď vám nerozumím,“ zamračila se dívka a neklidně se zavrtěla, přičemž prkna znovu silně zaskřípěla a mužik poplašeně nadskočil. „Uklidněte se, jsou hodiny bdění,“ dodala nevrle.

„Dobře, dobře. Nerozumíte? No, jak bych to jen vysvětlil. Chápejte. Stížnost sice nemůžeme vyvrátit, ale můžeme zařídit, aby se týkala někoho jiného než nás.“

„Tak teď vám snad ani nechci rozumět, to nemůžete myslet vážně!“ vybuchla dívka.

„Máte snad lepší návrh? Když se nebudeme bránit a hájit naše zájmy, může se stát, že nám skříň vezmou.“

„Na to nemají právo!“

„Slečno, mají na to právo, vždyť je to jejich skříň.“

„No, dobře, ale my v každém případě nemáme právo psát jim, že skřípání způsobil někdo z našich sousedů!“

„Slečno,“ začal mužik opatrně, „právo je pouze pojem vymyšlený pro lepší orientaci v tom, čeho je a čeho není možné dosáhnout. Myslíte, že oni by nám pomohli? Těžko, kdyby se měli rozhodovat na našem místě, volili by to samé. Navíc se jim nic nestane, pouze změní bydliště.“

„To nemyslíte vážně, chcete je vyhnat z jejich domova jenom proto, že oni by to nejspíš udělali také?“

„Slečno, mně je to také líto, ale myslím, že pavouci se o sebe dokáží postarat. My bychom na tom byli podstatně hůře. Tady jsem si už dovolil připravit předběžnou odpověď a pevně věřím, že se přenesete přes své předsudky a stvrdíte ji podpisem..“

„Zmizte! Je mi z vás zle, nic podepisovat nebudu,“ zachraplala dívka opovržlivě.

„Prosím vás na kolenou! Musíte to pro nás udělat. Starám se o vás tolik let a vy byste teď, po tom všem, mě i sebe vyhodila z naší skříně?“

Dívka se odvrátila. „Já nemůžu. S pavouky jsme vždycky dobře vycházeli, tohle se přece nedělá. Nejde to.“

„Není to hezké, ale potřebné, pro naše dobro, slečno, myslete také trochu na sebe...a na mě.“

„A opravdu jim nic neudělají?“

„Ne, slibuji vám to,“ vyhrkl mužík a umolousaným kapesníkem si setřel pot z čela.

Ve skříní bylo slyšet jen škrábání pera o papír.

„Jdu spát, vzbud'te mě, až budeme vědět, jak to dopadlo.“

„Ano, slečno, zajisté, slečno, děkuji vám, vřele vám děkuji. Uvidíte, že jednou poděkujete také sama sobě!“

„Co se děje?“

„Slečno, přišla nám odpověď!“ zašeptal mužík poplašeně.

„Jaká?“ vyhrkla dívka prudce.

„Vynikající! Přesně, jak jsem předpokládal. Nic se jim nestane. Na nějaký čas je nechají u sebe, než jim seženou náhradní bydliště.“

„Aspoň, že to dopadlo takhle,“ řekla s úlevou. „Je v tom psaní ještě něco?“

Mužík uhnul pohledem.

„Řekněte mi, co tam je. Dělejte! Chcete snad, abych to musela číst?“

„No, ehm, ještě tam stojí, že jsou potěšeni tím, že se nebojíme říkat pravdu, i když je nepříjemná a týká se našich známých.“

„Úžasné, já vám říkala, že z toho budou jen další problémy. Kdyby přišli na to, že jsme si to celé vymysleli, myslím, že bychom nepřišli jenom o skříň,“ řekla vyčítavě dívka.

„Slečno, ono tam je ještě něco. Že prý se na nás proto chtějí obrátit s malou prosbou. Prý mají již delší čas problémy s moly a roztoči, což jsou také naši sousedé. Není však v jejich silách situaci nějak vyřešit, protože vlastně neví, co se u nich..“

„Oni normálně chtějí, abychom je šmírovali!“ přerušila ho. Nekřičela, ale hlas se jí vzteky třásl.

„No, v podstatě, velmi hrubě řečeno, ano.“

„Tím ‚hrubě řečeno‘ mi chcete naznačit, že jim v tomto směru hodláte vyjít vstříc?“ pokračovala jedovatě.

Mužík se opět orosil a z nosu mu už neukapávalo, ale teklo. „Co můžeme dělat jiného? Co můžeme dělat? Když zjistí, že jsme jim předtím poslali nepravdivé doznání, povede se nám velmi zle. Roztoči a moli nám tu stejně jenom překáží a nikdy jsme s nimi neměli dobré vztahy..“

„Chcete říct, že bychom jim mohli ještě pro jistotu přioršit?“ zasyčela dívka a poposedla si tak prudce, že se skříň divoce zakymácela. „Sle...slečno! Nezlobte se na mě, neběží tu přece jen o mě. Jde o vás, jde o skříň! Třeba nic zlého nedělají a třeba se nám je podaří u nich očistit!“

„Myslíte?“

„Ano, kdybyste mě nechala domluvit, řekl bych vám to hned na začátku. Opravdu to tak myslím, i když na to nevypadám.“

„V tom, že na to nevypadáte, s vámi naprosto souhlasím. Nicméně, díky tomu, že jste mě přesvědčil již dříve, nemáme teď ani moc na vybranou. Musíme jednat. Zařídíte to?“

„Ano, zajisté. Budu ale potřebovat vaše podpisy. Vzbudím vás, až budou nějaké výsledky.“

„Kde jste? Haló?“

Z šatů visících na ramínkách se vynořil zadýchaný mužík. „Slečno, převelice se omlouvám, ale vy jste vzhůru? Já myslel, že ještě spíte.“

„Mám žízeň.“

„Ach tak, mohu vám nabídnout kávu, vodu nebo citronádu.“

„Já chci ale kakao,“ zavřískla dívka popuzeně.

„Slečno, obávám se, že kakaem již delší čas nedisponujeme. Je mi velmi líto. Mohu..“

„Nemůžete, ale když nemůžete vy, pořád ještě mohu já,“ usklíbbla se a nevšímajíc si mužíkových protestů vzala do rukou papír a pero. Skřípání se skříní rozléhalo dlouho. Mužík už jen tiše seděl a s vytrěštěnými očima hleděl na pišící děvče.

„Už jsem hotova,“ řekla nakonec a poprvé se usmála.

„Mohu se zeptat, co jste psala a jestli vám mohu být alespoň teď nějak nápomocen?“ zašeptal mužík sklesle.

„Ano, ano. Psala jsem jim žádost o kakao. Zanesete ji tam?“

„Dobře, mohl jsem ji, kdybyste, slečno, řekla, napsat také.“

„Ale já jsem ji chtěla napsat sama. Něco takového snad ještě udělat mohu, ne?“

„Samozřejmě, jak si přejete. Mám vás vzbudit, až bude kakao připravené?“

„Ne, nemusím neustále spát. Počkám tu na vás i na kakao, tak už vyražte!“

Mužík na ni s údivem pohlédl, neřekl však nic a zmizel v róbách, jež visely na ramínkách na leštěné ocelové tyči. Byl pryč bezmála několik hodin, když se však vrátil, dívka opravdu bděla a čekala na něj. Z nosu i z čela mu teklo. V obličejí byl nezdravě zelený.

„Máte kakao?“

„Slečno...“

„Tak máte to kakao?“

„Slečno, mám a mám pro vás také dopis. Slečno, vy...“

„Výborně! Děkuji, přečtu si ho sama. Zatím mi můžete to kakao uvařit.“

„Slečno, vy jste jim napsala, že zpronevěřuji vaše peníze a to kakao jsem ukradl?“ vyhrkl zpocený mužíček.

„Ano, samozřejmě, že jsem jim to napsala!“ zasmála se dívka.
„Ale...ale, vždyť přece víte, že jsem nic takového neudělal! Vždyť mě přece znáte!“ zapištěl mužík přidušeně.

„Ano, vím to. Rozhodně si nemyslím, že jste zloděj, nebojte,“ řekla a už se nesmála.

„Proč jste to tedy psala, když jste věděla, že jsem nevinný? Musím se tam hned vrátit a asi tam nějaký čas zůstanu.“ Mužík nad sebou přestával ztrácet kontrolu. „Já tam nechci, já se pak už nikdy nevrátím. Já to vím, já...“

„Co to melete? Vždyť už jsme si takhle vymýšleli víckrát a vždycky to dobře dopadlo. Prostě zjistí, že nemají důkazy a vrátíte se, jdete tam na pár dní. Jestli v té době nemíníte umřít, nevidím důvod, proč byste se neměl vrátit,“ zamračila se dívka.

„Slečno...“ zaúpěl zoufale.

Dívka si ho ale dál nevšímal a dychtivě otevřela dopis. Náhle zděšeně vyjekla.

„To není možné, to není možné!“

„Co se děje, slečno?“ zeptal se mužík bezbarvým hlasem.

„Oni...píší mi, že skříň je pro jednoho příliš velká a že nevidí žádný smysl v tom, abych tu sama zůstávala. Mám den na to odejít. Ale...ale vždyť vy se vrátíte. Vráťte se, já to vím!“ drmolila vysokým hláskem a úpěnlivě probodávala mužíka očima. „Vráťte se?“ opakovala, když neodpovídal.

Podíval se na ni mdlým zrakem. „Víte dobře, že ne. Probud'te se, slečno. Již teď jste zůstala sama.“

„Co budeme dělat?“ zašeptala.

ZPRÁVE O mimořádné Události

LIBUŠE ČERMÁKOVÁ

K literatuře má celoživotní kladný vztah. Dává přednost žánru sci-fi. Vždycky ráda četla, ale psala nepravidelně. To málo, co napsala, uložila do šuplíku. Dávala přednost rodině. Občas přispěla do novin, posléze začala se střídavými úspěchy obesílat literární soutěže, zaměřené nejen na fantastiku. Na jaře roku 2011 získala čestné uznání v soutěži Rehečská slepice, o několik let dříve zvítězila v plzeňské amatérské soutěži, kam poslala povídku Konec kontaktu. Ještě v minulém století zvítězila na jednom z ústeckých Bohemiaconů, kam poslala povídku Brána do nevinosti. Později získala třetí místo v prvním ročníku soutěže Zlatá zebra. Její povídka Ve stínu minaretů vyšla ve sborníku soutěže Ježíšku, já chci plamenomet. V nejprestižnější soutěži sci-fi žánru Cena Karla Čapka se její román Mánie umístil na pátém místě. Ve Zlaté zebře získala dvě druhá a jedno třetí místo. Povídka z této soutěže Lapač snů, vyšla ve sborníku Jinosvěty. S povídkou Dutolebí se umístila na druhém místě v plzeňské soutěži O stříbřitělesklý halmochron.

Složené oči Mistra Lavantýna zkoumavě přehlédly shromážděné hodnostáře. Mistrovy oči navíc i žlutě svítěly. Přesně, jak nařizovala dvorská etiketa. „Před Jeho Královské Veličenstvo předstoupím až potom, co zjistím, co jste vyváděli!“ Hřimal. Jako předseda vyšetřovací komise měl na hřímání nárok. Dokonce se to od něj čekalo.

Vědec Kacafír se o něco víc rozklepal. Musel. Kacafírové se vždycky nějak třepali. Patřilo to k jejich genetickému typu. Pak se poníženež uklonil. Na to si ten mizera Lavantýn potrpí - na klanění, vlezdoprdelkování. Licoměrnost se taky může hodit.

"Co mi řekneš?" Mistr opět zahulákal. Užíval si vynikající akustiku sálu.

"Co...co si přejete vědět, Milosti?" Kacafírovo tělo vibrovalo v takřka nezaznamatelném rytmu.

"Všechno!"

Rozkaz vědce skoro zarazil do podlahy. Shromáždění zahučelo. Čekalo vynikající zábavu.

Madam Mija povstala. Její hadovité tělo se vlnilo a rozhazovalo jiskry. "Kdo rozhodl o umístění stanice?" Madam toho o podstatě problému věděla hodně málo, ale také zastávala názor, že není od věci, když na sebe žena ve vhodném okamžiku upozorní.

Kacafír se trochu zklidnil. "Královská rada - ta rozhodla..."

Hodnostáři sborově zašuměli k šumění určenými orgány.

"Bylo nutné zajistit bezpečné přesuny i v odlehle oblasti Galaxie."

Při slově bezpečné se Kacafír zajíkl.

Mistr Lavantýn si pohrdavě odfrkl. Pak si dopřál napínavou pauzu. Napětí v sále kulminovalo. "Pokračuj!"

"Nemohl jsem tušit, že došlo k nedopatření!" Kacafír ječel. Všichni věděli, že mu jde o hodně. O budoucnost, o život... "Kdo ví, jak se to stalo? Odborníci tu stavební hmotu doporučili!"

"Budu číst z protokolu." Mistr Lavantýn přerušil Kacafírovo kvílení. "Komise má k dispozici zápis," pronesl vítězně. "Zvědavci ať vypadnou," doplnil polohlasně.

Sál se částečně vyprázdnil. Když zřízení vynesli zcepenělého Kacafíra, ponořil se prostor do ticha, přerušovaného projevy úžasu členů komise, kteří pročítali svazky listin.

PROTOKOL)výňatek(:

Znalci dospěli k závěru, že základem neúspěchu byl špatný odhad odborníků, kteří nevěnovali dostatečnou pozornost stravovacím návykům domorodců. Krátce po slavnostním otevření tranzitní stanice selhala i ochrana objektu - aniž by si toho kdokoli všiml. Do ochranné zóny pronikly dva ještě nedospělé exempláře místních obyvatel. Okamžitě rozeznaly, že z jejich pohledu je stanice požitelná. Vrhly se na stavbu a začaly s konzumací.

Zvukový záznam oranžové skříňky uvádí: "Mařenko, je to perníček!"

Komentář vyšetřovatele: Následně bylo zjištěno, že pro domorodce je

perník vyhledávanou lahůdkou. Stavební materiál odpovídal chuti i složením právě této potraviny. Výmluva odborníků, kteří se odvolávali na to, že zmíněná hmota je ekologická novinka, jejíž mimořádnost tkví i v tom, že se časem rozpadne, je neakceptovatelná. Zmínění odborníci nevzali na zřetel, že se nebude mít co rozpadnout, protože obyvatelé planety jsou mimořádně žraví.

Záznamové zařízení uchovalo pro pozdější vyšetřování celý průběh tragédie. Potom, co se malí domorodci vrhli na stanici, projevíli oba tam pracující technici přirozenou obavu o stav jim svěřeného zařízení. Jako první vystrčil hlavu ze dveří služebně starší Ježděd. Na jeho dotaz na situaci útočníci nereagovali. Menší z dvojice zrovna vylezl na střechnu, kde pojídal krytinu.

Názor psychologa: Z průběhu události lze odvodit, že nedospělí domorodci vyrůstali v neutěšených rodinných poměrech. Do odlehlé lokality, kterou místní nazývají Černý Les, byli oba sourozenci pravděpodobně odvedeni vlastním otcem, který usoudil, že není schopen je uživit. Proto je mínil vydat na pospas)rozuměj: předhodit jako potravu(divé zvěři. Podle toho, s jakou vervou se ti dva vrhli na tranzitní stanici, je zřejmé, že otec situaci odhadoval správně.

Starší z agresorů se dokonce pokusil přesvědčit Ježděda, že ke škodám na stavbě dochází vinou povětrnosti! Technik toto tvrzení odmítl a vzápětí dvojici i dopadl.

Podle předpisu, platného v Mezigalaktickém společenství, měli být oba dopadení předání Královské Radě. K tomu nedošlo, protože nastaly obvyklé byrokratické průtahy. Další komplikací bylo, že Ježděd a Ježbab nebyli vybaveni, ani proškoleni v péči o nedospělé jedince jakéhokoli druhu. Situace jim přinášela obtížně řešitelné komplikace. Domorodci se chovali neukázněně. Aby je zpacifikovali, umístili technici menšího z dvojice do izolace v jedné zatím nezprovozněné přestupní kabině. Stanice fungovala dle poněkud zastaralého, ale v daných podmínkách vyhovujícího principu: přesouvaný objekt se v kabině rozložil na subatomární částice. Tak byl přepraven na místo určení, kde byl v příslušném zařízení opět poskládán do původního stavu. Zařízení se připravovalo k zahájení zkušebního provozu.

Na rozhodnutí, co s oběma malými barbary, záležela jak budoucnost stanice, tak i budoucnost techniků. Zdá se, že nadřizená místa na záležitost zapoměla. Proto technici zvolili iniciativní řešení. Rozhodli se odeslat oba delikventy do Centra, kde mělo být rozhodnuto o jejich dalším osudu.

Ježbab zahájil akci, avšak jedinec jménem Jeniček nespolupracoval. Druhý domorodec Mařenka posléze posunky naznačil, že nechápu, jak kabinu použít. Ježbab ochotně předvedl, jak mají postupovat. Dokonce zaujal i předepsanou polohu. Toho oba barbaři zneužili a Ježbaba nejenže zavřeli v kabině. Dokonce ho následně i odeslali. Jenomže nezadali koordináty k tomu jim chyběly potřebné znalosti - a technika poslali neznámo kam. Potom, co zničili Ježbabův život a připravili Ježděda o celoživotního partnera, neotáleli a uprchli.

Když se Ježděd trochu vzpamatoval ze šoku, pokusil se oba ničemy

pronásledovat. Bez úspěchu. Proto tu zbytečnou činnost ukončil a sám sebe odtransportoval do Centra, aby tam poreferoval o tragédii. Potom se nervově zhroutil. Vojenská expedice, které velel generál Čochr už jen zjistila, že domorodci na stanici zaútočili a vzápětí ji i snědli, takže na místě zbyly jen nepoživatelné trosky.

Ježděd je i nadále zhroucený a jeho blízký přítel Ježbab se i nadále nachází kdesi ve vesmíru a v rozloženém stavu. Zatím se neví, kam byl odeslán a nelze mu vrátit původní tvar. Momentálně se situace jeví jako beznadějná a je otázka, zda by budoucnost mohla přinést nějaké zlepšení.

Planeta bude nadále pokládána za vysoce rizikovou a za daných poměrů ji nelze zařadit mezi mírumilovné světy.

Mistr Lavantýn dával najevo, že mu courající účastníci shromáždění jdou na nervy. Pomrkával, odkašlával a vrhal nepřátelské pohledy. Počkal, až se sál zklidní. Nějakou dobu to trvalo. Hlavně, že se vrátili na první zavolání. Bude za tím ta jejich zvědavost. Prahnu po senzaci. "Už jsem se rozhodl. Navrhnu Královské Radě, aby s tou planetou zakázala jakýkoli kontakt - a to až do okamžiku, kdy bude zmíněný svět zničen."

Zbytek komise souhlasně zakvičel.

Mistr Lavantýn vztyčil pět ze svých deseti chapadel. "Trpělivost, přátelé! Průtahy naší akci oddálí, ale jednou se dočkáme! Ježbab s Ježdědem budou pomstěni!"

*

Civilizace se s námahou dere vpřed. Po náročných dnech vyprávějí dospělí dětem oblíbenou pohádku o Jeníčkovi a Mařence. Ti dobří lidé netuší, že možná právě v tom okamžiku rodinné pohody se nekonečným vesmírem žene pomsta. Snad právě prochází místem, kde na věky bloumají Ježbabovy rozptýlené atomy...

sen

LUKÁŠ HLADĚČEK

Je člověk flexibilních zásad, vyznavač falešných nadějí, neúspěšný krotitel emocí, puritán, revolucionář, dramatik, cynik, patetik. Píše jen zřídka, což je asi jeho největší zásluhou.

U plotu zahrady mého domu se zastavil pán a nesměle přes něj nakukoval. Bylo slunečné, voňavé a svěží květnové dopoledne. Můj syn Kuba na koloběžce kličkoval mezi jablůnkami, které jsem předloni vysadil. Moje žena připravovala pod slunečníkem svačinu a po očku sledovala pána za plotem. Byla krásná, tak obyčejně krásná, jako to jarní dopoledne.

Pán u plotu zamával na Kubu. Kuba se zastavil, usmál se na něj a také zvedl ruku k pozdravu. Krátký povel matky jeho ruku zarazil uprostřed pohybu. Kuba se tázavě ohlédl za svou maminkou.

Přestal jsem mávat, svěsil ruku, otočil se a odešel.

NA ÚRADĚ JIŘÍ ŠERHÁK

Narodil se v Brně v roce 1990. Vystudoval MěVG v Kloboukách u Brna, kde také žije, a nyní studuje filozofickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně.

Pravidelně jezdí na dětský stanový tábor jako vedoucí, v posledních dvou letech s přívlastkem „programový“. Mezi jeho hobby patří volejbal, fotbal, cyklistika a samozřejmě četba. Povídky píše už od gymnázia, kde měl úspěch se slohovými pracemi. A to nejen u učitelů, ale i u spolužáků, protože několik jich napsal s výbornými výsledky za ně. Otištění povídky v karlovarském Almanachu je autorovým prvním mimoškolním úspěchem.

„Chtěl bych, aby aspoň jednou dával život smysl,“ zasnul se a přešel si rukou po obličej, prstem omylem zasáhl oko, takže se mu na tváři objevila nechtěná slza.

„Proč?“

„Co proč?“ divil se V.

„Proč by měl dávat smysl?“ opakoval svou otázku J. Netvářil se, že by chtěl znát opravdu odpověď. Stále šel půl nebo krok napřed před svým přítelem.

„Co nechápeš na tom, že chci, aby dával smysl?“ odsekl našťavaně. Zapnul si bundu až ke krku. Chladné počasí podpořil vítr. Začalo poprchat, a tak si nasadil i kapuci. J. si ji nasadil teprve v momentě, kdy vstoupili do budovy úřadu.

„Chápu, že chceš, aby dával smysl. Ale proč by měl?“

V. si pomyslel, že se J. už definitivně zbláznil a v rozhovoru raději nepokračoval. Rozhodl se držet se od něj na úřadě co nejdál, distancovat se. Nechápal, jak s tímhle člověkem mohl trávit tolik volného času. J. byl záhadou. Neznal nikoho jiného, kdo by měl tolik protikladných vlastností a tolik pozic chování. Společného příchodu se V. vyhnul útekem na záchod. Nechtělo se mu. Pomalu otevřel dveře a vkročil dovnitř, přemýšlel, jak dlouho normálně močí. Ve stejném okamžiku za ním vběhl nějaký plešatý pán, přistoupil k jednomu z pisoárů a začal konat svou potřebu.

V-mu bylo hloupé se nepřipojit, vybral si jinou, přirozeně tu nejbližší, nádobu, velice pomalu si rozepnul knoflík a zip u kalhot a snažil se k něčemu donutit své tělo. Nic se nedělo. Zatímco automatické čidlo na záchodě už dvakrát samovolně spustilo pokyn ke spláchnutí, V. nevydal ani kapku.

Když V. vešel do chodby před dveřmi úřadu, začal na něj J. hlasitě volat a mávat asi pěti nebo šesti lístky, které si opatřil v přístroji, co určuje pořadí. V. neměl šanci dělat, že ho nezná. Zklamaně se k němu připlížil.

„Proč jich máš tolik? Nestačilo by, kdybys vzal dva?“ zeptal se V.

„Třeba ještě někdo dojde.“

V. rezignovaně zakroutil hlavou.

„Nebo kdyby se mi to hodně líbilo, můžu jít znovu a nemusím čekat,“ usmál se J. Do kanceláře vešli oba téměř současně, byla jen otázka vteřin, kdy se J-ho číslo 624 změnilo na velkém monitoru na V-ho 625. Nechuť z jednání umocňovala depresivní místnost. Přestože venku ještě stále nepadla tma, všechny žaluzie byly zataženy. Uvadlá kytka uprostřed podlouhlého stolu jej rozdělovala na jakési dvě přepážky. Za jednou stál úhledně oblečený mladík, za druhou seděla stařena na rozvrzané židli. Hrála si s brýlemi a nezúčastněně pokynula jednomu z příchozích, aby jí přednesl svoji žádost. K překvapení V-ho se k ní nahnul J. V. měl radost, nechtěl s ní jednat.

„Dobrý den,“ pozdravili oba kamarádi „svého“ úředníka.

„Co chcete?“ zeptala se otráveně stařena.

„Potřebuji práci.“

„Přečtete si tyto dokumenty,“ automaticky sáhla do šuplíku pod sebou, „jestli splňujete požadavky pro zařazení uchazeče o zaměstnání, práva a povinnosti

uchazeče, případně jak se z evidence odstranit. Až to budete mít nastudováno, přijďte znovu. Mezitím si můžete vzít z pořadníku další číslo.“

J. v klidu odešel zpátky na chodbu, počkal, až přeskočí číslo a opět vešel do kanceláře ke stejné přepážce.

„Dobrý den,“ J. ukazoval své číslo, aby potvrdil, že je na řadě.

Stařena se nenechala vyvést z míry a pokračovala v rozhovoru, jako kdyby opravdu věřila, že J. všechny listy, co mu dala, přečetl.

„Jméno, datum narození, nejvyšší dosažené vzdělání, životopis s doporučeními, v jakém oboru byste chtěl pracovat,“ zadrmolila stařena a očistila si o tmavě fialovou halenku tlusté brýle. Zřejmě je nedokázala mít na očích delší časový úsek.

Zatímco se J. stále usmíval a tvářil příjemně, což dělalo staré úřednici evidentně zle, V. u vedlejší přepážky cítil neklid. Přestože mladík, co mu byl k ruce, vše skvěle vysvětloval a snažil se otázky zlehčit a zjednodušit, nedokázal se soustředit, nemohl odtrhnout sluch od toho, co se děje u druhé přepážky.

„Vzdělání mám jen základní,“ zalhal J., čerstvě odpromovaný učitel. „Chtěl bych dělat něco, kde se nenadřu a vydělám velké peníze. Nemám problémy s úplatky, lhaním ani podváděním,“ přednesl J. a nešikovným způsobem na ni nápadně mrkl.

Poprvé se zarazil i do té doby suverénní mladík.

„Já, já, já právě dostudoval; obor učitelství pro střední školy,“ vykoktal V. Za tu dobu, co ho zná, by už neměl být ohromen, přesto stál v šoku. Vzpomněl si na jeden večer, kdy spolu a ještě s několika kamarády strávili příjemné chvíle u vína. J. se jim svěřil, že napsal knihu.

„Nechcete někdo přiložit do krbu, začíná to dohasínat,“ prohodil někdo mimoděk.

J. vstal a hodil tam rukopis. Všichni na něj němě zírali, až teprve V. se zeptal: „Proč jsi ji spálil?“

„Říkal, že mám přiložit.“

„Proč jsi ji teda psal?“

„Abych měl čím topit.“

Možná, že teď chce stejně spálit složitých sedm let studia, pomyslel si V.

Úřednice se lehce předklonila ze své židle, posunula si brýle na čelo a řekla: „Vy jste blázen,“ brýle zase vrátila na své místo a posadila se.

„Já? Já ne,“ divil se J. „Ale ten kluk vedle, tady ten,“ nenápadně naznačoval hlavou a ztišil hlas, aby to vypadalo důvěrněji, „to je blázen. Chce, aby mu dával život smysl.“

„Vůbec nevím, kdo to je,“ snažil se zachránit situaci alespoň pro sebe V.

„Musím Vás požádat, abyste odešel, nebo budu nucena zavolat ochranku,“ zachovala dekorum stařena.

„Chtěl bych mluvit s Vaším šéfem,“ změnil tón a sílu hlasu J.

K překvapení V. i mladíka, který úplně vypadl ze své role, stará úřednice vstala a šla pro nadřízeného.

V. už měl vyřízeno. Mladý úředník pochopil, že V. chce vidět, co se bude dít dál,

a tak chápavě něco hledal ve stole, aby prodloužil jeho pobyt. Hledání předstíral spíše více pro sebe než kvůli komukoli jinému. J. prstem setřel prach z rámu jednoho obrazu, dalších dvou mladíků si vůbec nevšímal, se zájmem se rozhlížel po místnosti. Po chvíli se natáhl přes přepážku a přitáhl si nedopitou kávu, kterou nechala na svém stole stát obrýlená úřednice. Jedním douškem ji dopil a prázdný hrnek vrátil na své místo.

„Kdo si mě žádal?“ vešel do místnosti spolu s větou elegantně oblečený muž ve středních letech.

„A vy jste kdo?“ zeptal se stejně kultivovaně J.

„Ředitel této pobočky, a vy budete patrně ten pán, co si vyžádal moji přítomnost. Co byste potřeboval?“ dal si záležet na tom, aby J. poznal, že jím pohrdá. Patrně byl dobře informovaný, co se předtím odehrálo. A i kdyby ne, ze zvyku pohrdal všemi žadateli na pracovním úřadě.

„Ano, sdělil jsem Vaší podřízené, že bych chtěl dělat něco podobného jako vy. Mám na to potřebné charisma, inteligenci a zkušenosti. Například už jako malý jsem hledal dárky na Vánoce ve skříních, v páté třídě jsem úspěšně ukradl krabičku lentilek a několikrát se mi povedlo zamlčet rodičům špatné známky ze školy. Načež mi paní sdělila, že jsem blázen. To se mě hrubě dotklo. Myslím, že je dost neschopná. Nenápadně jsem ji naznačil, že bych ji podplatil a jí to snad ani nedošlo. Mimoto pije příšernou kávu,“ dal si záležet na každém slově. Úřednice si nyní všimla prázdného hrnku.

„Vy mi chcete říct, že jsem zloděj a lhář?“

„Ano.“

Ředitel na nic nečekal a udeřil loktem J-ho zlostně vši silou do obličeje. J. se okamžitě složil na zem, ale vzápětí hbitě vstal.

„Ježíši Kriste, nestalo se Vám nic?“ ptal se starostlivě J. „Nějak jsem Vás trefil hlavou do lokte. Moc se omlouvám,“ a spolkl krev.

Ředitel pobočky se na J-ho chvíli zmateně díval a pak ze sebe vysoukal: „Líbíte se mi.“

Ovedl si J-ho do své kanceláře. Stará úřednice zasedla rutině na své místo a zmáčkla tlačítko, díky kterému přeskakovala čísla z pořadníku. Protože se delší dobu nikdo nedostavoval, bouchla do něj ještě jednou. To zopakovala asi třikrát nebo čtyřikrát, pokaždé z větší razancí, dokud nedošel další člověk. Mladík u druhého pultu ztuhl a delší dobu se nehýbal, snad si přehrával, co se právě stalo. Hluboce se nadechl a rozloučil se s V., poté utřel krev z podlahy a i on zmáčknul kouzelné tlačítko.

V. čekal na chodbě na svého kamaráda. Co se asi odehrává mezi J. a ředitelem? Ptal se sám sebe. Kvůli nervozitě si nemohl ani číst, a tak jen zběžně prolístoval časopisy a letáky, co ležely na malém stolku na konci chodby. Asi po půl hodině konečně spatřil J-ho stín. Netrpělivě mu vyskočil naproti a řval: „Tak co? Tak co? Co se stalo?“

J. jenom mávnul rukou a usmál se: „Řeknu ti to pak.“

J. celou cestu na tramvajovou zastávku mlčel a V. se neodvážil znovu zeptat. V přeplněné tramvaji se oba s chutí zaposlouchali do rozhovoru dvou holčiček.

„Nevidím,“ odpověděla druhá.

„Já vidím trochu skrz sebe. Asi jsem duch,“ zajásala radostně. „A na druhé straně vidím jenom takový tečky, ale ven ne.“

J. se zájmem obracel hlavu tam, kam děti ukazovaly, jediný z celé tramvaje se nechal strhnout. Ostatní, pokud si chtěli ověřit zjištění mladých slečen, otáčeli hlavu velmi opatrně, tajně.

Když se na jedné z nejfrekventovanějších zastávek tramvaj vyprázdnila, chlapi se posadili. Mlčeli.

„Asi jsem udělal chybu. Odmítl jsem pracovat pro...“ nedořekl větu, kterou začal nečekaně sám od sebe J.

„Cože?“ ptal se nechápavě V. J. jen pokrčil rameny. Tvářil se úplně jinak, než celý den. Byl smutný. Měl hlavu přitisknutou na studeném okně a snažil se zaostřit, co nejdále do tmy.

„A proč jsi hrál to divadlo? Já si už fakt myslel, žes to tak měl naplánovaný,“ znovu přerušil ticho V. „Proč jsi to teda dělal?“

„Bojím se žít, nechci se zařadit do každodenního stereotypu obyčejného života,“ J. vypadal, že bude plakat.

„Co?“

„Když začnu žít, umřu. Nechci umřít.“

„Víš, někdy mi připadáš jako jeden z nejnórmálnějších lidí, co znám,“ řekl smířlivě V.

„Že jo?!“ radostně vyjekl J podobně jako ona malá holčička o pár zastávek dřív. Zase nevěděl, co si o něm má myslet. Vystoupili z tramvaje a šli směrem k domovu. J. se rozhlédl po nástupišti a všiml si k nim zády otočené slečny hypnotizující očima velké hodiny, pravděpodobně očekávala svoji tramvaj. Nenápadně se k ní netušící holce přiblížil a oběma rukama, každou z jedné strany, jí dloubl pod žebra. Slabý výkřik a leknutí vystřídala za zmatené oněmění. J. se ani nezkoušel omluvit nebo vymluvit se na mýlku, prostě pokračoval dál v cestě. Než si slečna uspořádala v hlavě, co chce J-mu říct a jak mu vynadat, J. zmizel z dohledu. Rychlým krokem šel vstříc životu, nešlo zpomalit, i když se všemožně snažil. Umřel.

Almanach zahrnuje deset nejlepších prací 5. ročníku Literární soutěže Krajské knihovny Karlovy Vary.

Soutěže se zúčastnilo celkem 96 autorů, **Cenu poroty** získala **Marie Novotná**, která napsala povídku "Skříň".

Literární soutěž se konala za podpory těchto partnerů:

Almanach 5. ročníku Literární soutěže Krajské knihovny Karlovy Vary

vydal: Krajská knihovna Karlovy Vary

tisk: Polypress s. r. o., Karlovy Vary

www.polypress.cz

grafická úprava: Lucie Linhartová

korektury: Krajská knihovna Karlovy Vary

náklad: 80 ks

vydání: první

Karlovy Vary 2012

